

Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας

Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία

Παιδαγωγικό τμήμα

Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

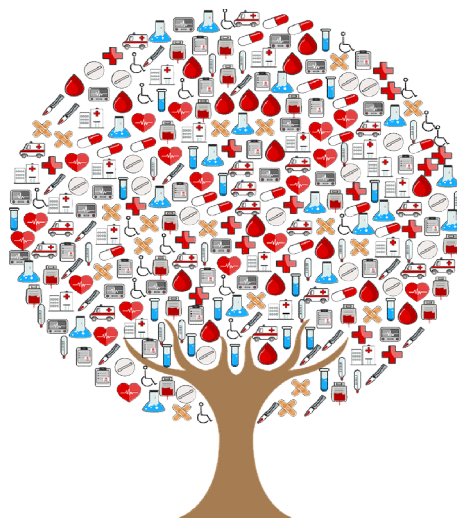
Παιδαγωγική μέσω Καινοτόμων Τεχνολογιών και Βιοϊατρικών

Προσεγγίσεων

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Πρώτες Βοήθειες στο Σχολείο.
Γνώσεις και Δεξιότητες Εκπαιδευτικών.**

POST GRADUATE THESIS

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/NAME OF STUDENT

Γεώργιος Καψιμάλης

Georgios Kapsimalis

ΟΝΟΜΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗ/NAME OF THE SUPERVISOR

Χαρά Γεωργατζάκου

Chara Georgatzakou

ΑΙΓΑΛΕΩ/ΑΙΓΑΛΕΟ 2021

Faculty of Health and Caring Professions
Department of Biomedical Sciences
Faculty of Administrative, Financial and Social Sciences
Department of Early Childhood Education and Care

Department of Pedagogy

Inter-Institutional Post Graduate Program
Pedagogy through innovative Technologies and Biomedical approaches

POST GRADUATE THESIS

First Aid in School. Knowledge and Skills of Teachers.

GEORGIOS KAPSIMALIS

20042

giorgos.kpl1983@gmail.com

FIRST SUPERVISOR

CHARA GEORGATZAKOY

SECOND SUPERVISOR

ANASTASIOS KRIEBARDIS

AIGALEO 2021

Δήλωση συγγραφέα μεταπτυχιακής εργασίας

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Καψιμάλης Γεώργιος του Αλεξάνδρου, με αριθμό μητρώου 20042 φοιτητής του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Παιδαγωγική μέσω Καινοτόμων Τεχνολογιών και Βιοϊατρικών Προσεγγίσεων των Τμημάτων Βιοϊατρικών Επιστημών/ Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία/Παιδαγωγική τμήμα των Σχολών Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας/Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο Δηλών

Καψιμάλης Γεώργιος

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτού της εργασίας, προσφέροντάς τις γνώσεις τους και δείχνοντας αμέριστη συμπαράσταση σε όλη διάρκεια υλοποίησής της.

Αφιέρωσεις

Στους συνοδοιπόρους μου,

Χρύσα και Χάρη.

Περίληψη

Οι πρώτες βοήθειες παρέχουν προκαταρκτική φροντίδα σε άτομο με ασθένεια, τραυματισμό και ειδικότερα σε επείγοντα περιστατικά. Μπορεί να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε έως ότου μπορεί να ληφθεί οριστική ιατρική περίθαλψη. Οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης συμβαίνουν οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή, ωστόσο, υπάρχει σημαντική ανησυχία για τα σχολεία επειδή τα ατυχήματα συμβαίνουν τακτικά και οι εκπαιδευτικοί είναι οι πρώτοι που εκτελούν τα πρώτα μέτρα βοήθειας. Λόγω της ανωριμότητας και της ανεμελιάς τα παιδιά είναι ευαίσθητα σε ακούσιους τραυματισμούς και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο τραυματισμού από τους ενήλικες. Επίσης τα παιδιά περνούν σημαντική ποσότητα του χρόνου τους στα κέντρα ημερήσιας φροντίδας ή στα σχολεία. Ως εκ τούτου, η έγκαιρη χορήγηση πρώτων βοηθειών σε παιδιά μετά από ατύχημα είναι υψίστης σημασίας και μπορεί να σώσει ζωές. Οι γνώσεις και οι δεξιότητες της σωστής παροχής πρώτων βοηθειών από μάρτυρες ενός περιστατικού είναι ζωτικής σημασίας. Για το λόγο αυτό, οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται εκεί πρέπει να επιδείξουν υψηλό επίπεδο γνώσεων στον τομέα των πρώτων βοηθειών τόσο για ενήλικες όσο και για παιδιά. Οι μαθητές στα σχολεία μπορεί να χρειάζονται πρώτες βοήθειες λόγω ασθένειας ή ατυχήματος. Επομένως, οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο οφείλουν να γνωρίζουν τα μέτρα πρώτων βοηθειών και να μπορούν να τα εφαρμόζουν. Η εκπαίδευση πρώτων βοηθειών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και να ενημερώνεται τακτικά. Η παρούσα εργασία εξετάζει τις σχετικές έρευνες που έχουν διεξαχθεί για τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών όσο αφορά τις πρώτες βοήθειες, καθώς και τη δυνατότητα να τις παρέχουν στους μαθητές, αλλά και στους ενήλικες, έτσι ώστε να συμβάλλουν σε ένα πιο ασφαλές περιβάλλον.

Λέξεις κλειδιά: Πρώτες βοήθειες, Σχολείο, Εκπαιδευτικοί

Abstract

First aid provides preliminary care to a person with illness or injury, especially in emergencies. It can be performed by anyone until definitive medical care is obtained. Emergencies happen anywhere and anytime, however, in schools –accidents- happen more regularly and teachers are the first to carry out first aid measures. Due to immaturity and carelessness, children are susceptible to unintentional injuries and are at greater risk of injury than adults. Children also spend a significant amount of their time in day care centers or schools. Therefore, first aid for children after an accident is of utmost importance and can be lifesaving. The knowledge and skills of properly providing first aid by witnesses to an incident are vital. For this reason, teachers must demonstrate a high level of first aid knowledge for both adults and children. Students in schools may need first aid due to illness or accident. Therefore, teachers at school need to be aware of first aid measures and be able to apply them. First aid training should be included in the curriculum for teacher training and should be updated regularly. This present study examines the relevant research that has been conducted on teachers' knowledge and skills in terms of first aid as well as the possibility of providing it to students and adults in order to contribute to a safer environment.

Keywords: First Aid, School, Teachers

Περιεχόμενα

Δήλωση συγγραφέα μεταπτυχιακής εργασίας.....	iv
Ευχαριστίες	v
Αφιερώσεις	vii
Περίληψη.....	ix
Abstract.....	xi
Συνομογραφίες.....	xiv
Πρόλογος	1
1. Η σημαντικότητα για γνώση των πρώτων βοηθειών	3
1.1. Ορισμός και σκοπός της παροχής πρώτων βοηθειών.....	3
1.2. Η σημαντικότητα και τα πλεονεκτήματα της εκπαίδευσης στις πρώτες βοήθειες	6
1.3. Η άμεση βοήθεια και η θέληση για την παροχή της.....	7
1.4. Η άμεση αντίδραση και τα εμπόδια για την παροχή τεχνικής ανάνηψης (CPR)8	
1.5. Έρευνες σχετικά με τις γνώσεις για τις πρώτες βοήθειες γενικά και μελέτες περιστατικών	14
1.6. Έρευνες για την αποτελεσματικότητα στα προγράμματα εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών	22
2. Η πρόληψη και η παροχή πρώτων βοηθειών στο σχολικό περιβάλλον	26
2.1. Η γνώση των εκπαιδευτικών στις πρώτες βοήθειες στα νηπιαγωγεία.....	26
2.2. Η στάση των εκπαιδευτικών στα νηπιαγωγεία για τη γνώση των πρώτων βοηθειών	31
2.3. Έρευνες σχετικά με την πρόληψη και τη βασική γνώση ως προς τις πρώτες βοήθειες από τους εκπαιδευτικούς.....	32
2.4. Ο τραυματισμός, οι πληγές και η παροχή πρώτων βοηθειών στον χώρο του σχολείου	39
2.5. Η παροχή πρώτων βοηθειών στην περίπτωση της επίσταξης	44
2.6. Η παροχή πρώτων βοηθειών στην περίπτωση τραυματισμού και μόλυνσης από ξένα σώματα.....	45
2.7. Οι περιπτώσεις επιθέσεων, δαγκωμάτων και τσιμπημάτων από ζώα.....	48
3. Σχετικές έρευνες για τα οφέλη που παρέχει η γνώση πρώτων βοηθειών	50
Συμπεράσματα.....	52
Αναφορές.....	53
Πηγές εικόνων.....	58

Συντομογραφίες

	Αγγλική ορολογία	Ελληνική ορολογία
CPR	Cardiopulmonary resuscitation	Καρδιοπνευμονική ανάνηψη
ΠΒ	First aid	Πρώτες βοήθειες
ΚΙΤ	First aid shop	Κουτί(βαλιτσάκι) πρώτων βοηθειών
ΜΑΠ	First aid shop	Μέσα ατομικής προστασίας
VWD	Von Willebrand Disease	Νόσος του Von Willebrand
CT	Computed Tomography	Αξονική τομογραφία
AED	Automated external defibrillator	Αυτόματος εξωτερικός απινιδωτής

Πρόλογος

Το παιδί είναι ίσως το πιο σημαντικό μέλος της σημερινής κοινωνίας, καθώς αποτελεί τη βάση για την μελλοντική εξέλιξη της κοινωνίας και κατ' επέκταση των ανθρώπων. Η παιδική περίοδος είναι ζωτικής σημασίας λόγω της διαδικασίας κοινωνικοποίησης μέσω της μετάδοσης του ήθους, των εθίμων και των τρόπων συμπεριφοράς μέσα από την επιρροή κυρίως της οικογένειας και έπειτα της κοινότητας (Galindo et al., 2017). Μια χώρα μπορεί να θεωρηθεί ανεπτυγμένη μόνο αν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες υγείας και εκπαίδευσης. Τα παιδιά είναι αυτά που κατά κύριο λόγο χρειάζονται υγειονομική περίθαλψη. Σε ετήσια βάση ένα μεγάλο ποσοστό τραυματισμών συντελείται σε ηλικιακές ομάδες μαθητών. Πολλά παιδιά υποφέρουν και χάνουν τη ζωή τους εξαιτίας της βίας και των θανατηφόρων τραυματισμών (Wilks & Pendergast, 2017).

Τα παιδιά αποτελούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε όλες τις χώρες παγκοσμίως. Είναι μια μεγάλη πρόκληση για κάθε έθνος να παρέχει υγεία, εκπαίδευση και τροφή σε παιδιά κάτω των 15 ετών, τα οποία είναι το εξαρτημένο, μη παραγωγικό τμήμα που αποτελείται από το ένα μεγάλο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού σε κάθε χώρα, συνήθως το μεγαλύτερο. Αυτοί είναι μερικοί από τους λόγους που καθιστούν απαραίτητη τη γνώση των βασικών πρώτων βοηθειών από τους εκπαιδευτικούς και την διαμόρφωση ενός ασφαλέστερου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος για τα παιδιά. Το σχολείο είναι ένα μέρος όπου τα παιδιά περνούν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους και όπου συμβαίνει η διαδικασία κοινωνικοποίησης για εκείνα, καθώς τείνουν να είναι πιο δραστήρια και περιπετειώδη σε αυτό το χώρο (Faydali, Küçük & Yeşilyurt, 2019). Δυστυχώς, τα ατυχήματα στα σχολεία είναι αρκετά κοινά. Μέσα στο σχολικό χώρο τα παιδιά έρχονται αντιμέτωπα με πολλών ειδών μικρούς τραυματισμούς, όπως είναι ο αθλητικός τραυματισμός, η αιμορραγία, το κάταγμα, η πληγή κ.λπ. Τα ατυχήματα και οι τραυματισμοί είναι σοβαρές αιτίες που μπορεί να οδηγήσουν σε αναπηρία ή ακόμα και σε θάνατο. Αυτοί οι λόγοι κάνουν απαραίτητες τις γνώσεις και παροχές πρώτων βοηθειών από τους εκπαιδευτικούς στο σχολικό περιβάλλον. Ωστόσο, πολλές φορές λόγω της έλλειψης γνώσης από αυτούς, που αντιμετωπίζουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ενδέχεται να προκύψουν ορισμένα προβλήματα όπως: κακομεταχείριση του θύματος και γενικότερα λάθη που μπορεί να οδηγήσουν σε πολύ πιο σοβαρά προβλήματα του εκάστοτε τραυματία-παιδιού (Hammett, 2016).

Οι μέθοδοι και οι τεχνικές που περιλαμβάνουν οι πρώτες βοήθειες αφορούν την πρόληψη, την ετοιμότητα, αλλά και τη γρήγορη ανταπόκριση σε συνθήκες κινδύνου της υγείας. Ανάμεσα σε αυτά τα μέσα ανήκουν η αυτοβοήθεια, η φροντίδα στο σπίτι σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη η ιατρική βοήθεια. Σε αυτή την κατάσταση σημαντικό ρόλο έχει και η συμπαράσταση χρησιμοποιώντας ενθαρρυντικά λόγια. Οι πρώτες βοήθειες μπορούν να παρέχονται σε όλες τις περιοχές όπως τα σχολεία, το νοικοκυριό, ο χώρος εργασίας και οι χώροι αναψυχής κ.λπ. Πέρα από θέματα υγείας, η γνώση πρώτων βοηθειών αυξάνει επίσης την κοινωνική ευθύνη της κοινωνίας και ενισχύει τις αξίες της (Κατσιανίδης, 2018).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η παρούσα εργασία έχει σκοπό να διερευνήσει τη βιβλιογραφία για τη σημασία της ευρείας εκπαίδευσης όλων των επαγγελματιών που εργάζονται στο σχολικό περιβάλλον, στην προσέγγιση των βασικών εννοιών των πρώτων βοηθειών καθώς και στην εφαρμογή σχεδίων έκτακτης φροντίδας σε αυτά τα περιβάλλοντα.

1. Η σημαντικότητα για γνώση των πρώτων βοηθειών

1.1. Ορισμός και σκοπός της παροχής πρώτων βοηθειών

Πρώτες βοήθειες σημαίνει να παρέχεις περιορισμένη περίθαλψη για μια ασθένεια ή τραυματισμό, την οποία θα μπορούσε να την προσφέρει ένα απλό άτομο, σε έναν ασθενή που έχει τραυματιστεί ή σε κάποιον άρρωστο, μέχρι να γίνει δυνατή η πρόσβαση σε οριστική ιατρική περίθαλψη ή μέχρι να αντιμετωπιστεί ο τραυματισμός. Συνήθως αποτελείται από μια σειρά από απλές, μερικές φορές ωστόσο, σωτήριες ιατρικές τεχνικές, τις οποίες ένα άτομο, είτε με είτε χωρίς επίσημο ιατρικό υπόβαθρο μπορεί να εκπαιδευτεί να εκτελεί με ελάχιστο εξοπλισμό (Qureshi et al., 2018).

Οι πρώτες βοήθειες αφορούν συγκεκριμένες ιατρικές καταστάσεις και περιλαμβάνουν ειδικές γνώσεις όσο και δεξιότητες (π.χ. τι ενέργειες χρειάζεται να κάνει κάποιος για κάθε είδος τραυματισμού ή ασθένειας) και την αντιμετώπιση μιας κατάστασης και λήψης απαραίτητων αποφάσεων (όπως πότε είναι απαραίτητο να καλέσει επείγουσα ιατρική βοήθεια). Υπάρχει επίσης μια ευρεία κατηγορία στην οποία οι πρώτες βοήθειες (ΠΒ) σημαίνουν κυριολεκτικά παροχή πρώτων βοηθειών, π.χ., την έναρξη μιας διαδικασίας όπως καρδιοπνευμονική ανάνηψη (CPR) ή απινίδωση για καρδιακή προσβολή, η οποία θα αναληφθεί από τους επαγγελματίες του ιατρικού κλάδου, μόλις είναι διαθέσιμες. Αυτό αποτελεί κλασικές ΠΒ (Campbell, 2012).

Πολλοί άνθρωποι είναι σίγουροι πως μπορούν να διαχειριστούν μια κατάσταση όπως χρήση ενός αυτοκόλλητου επιδέσμου σε κάποιο σημείο του σώματος (π.χ δάχτυλο). Ωστόσο, οι αποτελεσματικές ΠΒ που σώζουν τη ζωή απαιτούν πρακτική εκπαίδευση από ειδικούς, ειδικά όταν σχετίζονται με δυνητικά θανατηφόρες ασθένειες και τραυματισμούς, όπως αυτές που απαιτούν CPR, καθώς οι διαδικασίες μπορεί να είναι επεμβατικές και να προκαλέσουν περαιτέρω τραυματισμό στον ασθενή (Arlı & Yildirim, 2017).

Ένα κουτί πρώτων βοηθειών (κιτ) μπορεί να είναι μια συλλογή διάφορων προμηθειών και με ειδικό εξοπλισμό όπως επίδεσμοι για τον έλεγχο της αιμορραγίας και απαραίτητο εξοπλισμό για ατομική προστασία (ΜΑΠ), δηλαδή γάντια, αναπνευστικό φράγμα για την εκτέλεση αναπνευστικής διάσωσης και σημαντικές οδηγίες που αφορούν τον τρόπο για να εκτελέσεις τις πρώτες βοήθειες (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: KIT first aid shop /βαλιτσάκι πρώτων βοηθειών. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [First Aid Kit Kits Medical Patch - Free photo on Pixabay](#)

Η γνώση των μέτρων ΠΒ είναι σημαντική για κάθε άτομο σε κάθε ηλικία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών του σχολείου. Σε κάθε ανεπτυγμένη χώρα, υπάρχουν συγκεκριμένοι αριθμοί κλήσης, π.χ. 911 στις ΗΠΑ, 166 στην Ελλάδα κ.λπ., αντίθετα, δε συμβαίνει το ίδιο σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες όπου η συνειδητοποίηση της κοινότητας δεν είναι επαρκής. Επειδή τα παιδιά περνούν πολύ χρόνο στο σχολείο όταν δεν είναι με τις οικογένειές τους, συχνά αντιμετωπίζονται καταστάσεις που απαιτούν ΠΒ. Η εκπαιδευτική κοινότητα στα σχολεία μπορεί να διευκολύνει την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε ποικίλα θέματα πρώτων βοηθειών. Επιπλέον, τα παιδιά αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών και μπορούν να μετασχηματιστούν στην κοινότητα (Halawani et al., 2019).

Ως εκ τούτου, πολλές μελέτες έχουν τονίσει ότι η διδασκαλία βασικών ΠΒ πρέπει να είναι υποχρεωτική σε όλα τα σχολεία. Το θέμα που προκύπτει είναι ότι τα παιδιά στο σχολείο έρχονται αντιμέτωπα με πολλές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω της έντονης δραστηριότητας. Ιδιαίτερα οι έφηβοι μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο-λύκειο) διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και ατυχημάτων με σοβαρότερες συνέπειες, ίσως λόγω της αυξημένης τάσης για εμπλοκής τους σε πιο επικίνδυνη σωματική συμπεριφορά και επίπονες πράξεις βίας. Στην ιστορία, η εκπαίδευση ΠΒ από εθελοντές, έγινε στην Αγγλία πριν από 120 χρόνια.

Εκείνα τα χρόνια, όπως και σήμερα, ο κύριος στόχος της εκπαίδευσης ήταν να μεταφέρει τεχνικές που έχουν σχέση με τη διάσωση η οποία θα βοηθούσε στην αποτροπή επιδείνωσης μιας κατάστασης σε τραυματισμένο άτομο και στη διευκόλυνση της μελλοντικής ανάρρωσης (Bakke, Bakke & Schwebs, 2017).

Ο πολύτιμος χρόνος που εξοικονομείται επιτόπου αφορά αναμφίβολα, στη βοήθεια που δόθηκε τα πρώτα λεπτά μετά από ένα ατύχημα τα οποία είναι συχνά πολύ σημαντικά για όσους τραυματίστηκαν, ειδικά όσον αφορά τη μελλοντική υγεία και ποιότητα ζωής τους (Larsson, Mártensson & Alexanderson, 2002). Ο χρόνος μέχρι να φτάσει ένα ασθενοφόρο ή προσωπικό διάσωσης μπορεί να είναι πολύ μεγάλος. Επομένως, είναι επιτακτική ανάγκη οι παρευρισκόμενοι να έχουν τόσο την εμπιστοσύνη όσο και τη γνώση για τη σωστή διαχείριση των πρώτων βοηθειών στα θύματα. Χωρίς άμεση βοήθεια διάσωσης, ένα τραυματισμένο άτομο μπορεί να πεθάνει για διάφορους λόγους, όπως απόφραξη των αεραγωγών ή άλλες αιτίες που σχετίζονται με το θάνατο πριν να προλάβουν να φτάσουν στο νοσοκομείο μετά από τραύμα (Bazer et al., 2007).

Στη σημασία της εκπαίδευσης των δεξιοτήτων των πρώτων βοηθειών, διαπιστώνεται ότι η σωστά χορηγούμενες πρώτες βοήθειες - αποκατάσταση της αδυναμίας του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος, πνευμονική κυκλοφορική ανάνηψη, μαζική εσωτερική αιμορραγική διακοπή, τοποθέτηση του θύματος σε ασφαλή θέση - μπορεί να σώσουν τις ζωές πολλών θυμάτων ατυχημάτων. Είναι σημαντικό όλοι να γνωρίζουν τις αρχές των ΠΒ και να τις εφαρμόζουν πριν φτάσουν οι ειδήμονες. Όπως αποδείχθηκε, για τις περισσότερες αιτίες ξαφνικού απροσδόκητου θανάτου, η ικανότητα και η προθυμία ενός παρευρισκόμενου να εκτελέσει CPR θα αυξήσει την πιθανότητα επιβίωσης του θύματος (Galindo et al., 2017).

Σε περίπτωση καρδιακής ανακοπής σε υγειονομική μονάδα, ο παρευρισκόμενος που κάνει CPR αυξάνει την πιθανότητα επιβίωσης κατά δύο έως τρεις φορές, ενώ στον πνιγμό, το CPR μπορεί να είναι το μόνο που χρειάζεται για την ανάνηψη του θύματος. Τα άτομα που χρειάζονται CPR στα πρώτα λεπτά αφού έχουν υποστεί καρδιακή ανακοπή, δείχνουν να είναι ένα κρίσιμο συστατικό της αλυσίδας επιβίωσης επειδή η αποτυχία της κυκλοφορίας για 5 - 6 λεπτά θα οδηγήσει σε μια κατάσταση μη αναστρέψιμη με αποτέλεσμα την εγκεφαλική βλάβη και ίσως το θάνατο. Η εκπαίδευση πρώτων βοηθειών στη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών μπορεί να αποδειχθεί

χρήσιμο μέσο για την αύξηση των ποσοστών επιβίωσης της καρδιακής ανακοπής (de Lima Rodrigues et al., 2015).

Σε μια μελέτη που διενεργήθηκε στην Αυστρία, διαπιστώθηκε ότι η κατάρτιση είναι μια εφικτή πρόταση για τους νέους ηλικίας 9-12 ετών που θα μπορούσαν να είναι σε θέση να σώσουν τις ζωές των θυμάτων καρδιακής ανακοπής. Προτάθηκε για τις μελλοντικές εκπαιδευτικές συνεδρίες να καθορίσουν τον αντίκτυπο των επαναλαμβανόμενων μαθημάτων και τα ευρήματα να χρησιμοποιηθούν για να πείσουν τους πολιτικούς και τους διαχειριστές για την ανάγκη της εκπαίδευσης ΠΒ ως υποχρεωτικού μαθήματος στα σχολεία (Bildik et al., 2011).

1.2. Η σημαντικότητα και τα πλεονεκτήματα της εκπαίδευσης στις πρώτες βοήθειες

Υπάρχουν ορισμένα προγράμματα πρώτων βοηθειών που βασίζονται στο σχολείο και αφορούν τη μείωση των τραυματισμών, εκ των οποίων, λίγα επικεντρώνονται στην πρόληψη τραυματισμών και κανένα δεν έχει αξιολογηθεί ως προς την πιθανότητα μείωσης της συμμετοχής στη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων. Πολλά προγράμματα επιδιώκουν να αυξήσουν τις γνώσεις πρώτων βοηθειών, ενώ λιγότερα εξ' αυτών στοχεύουν στην αύξηση της παρέμβασης μεταξύ των παρευρισκόμενων ή στην αύξηση των στρατηγικών πρόληψης τραυματισμών. Τα σχολεία μπορεί να είναι το κατάλληλο μέρος για την καλλιέργεια δεξιοτήτων στις πρώτες βοήθειες ως απαραίτητο εφόδιο της σοβαρότητας των τραυματισμών και απόκτησης των βασικών γνώσεων για την αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων (Galindo et al., 2017).

Οι παρεμβάσεις πρώτων βοηθειών που βασίζονται στο σχολείο είναι σημαντικές, καθώς έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδεύσουν μια ευρεία διατομή των νέων στην κοινότητα σε βασικές δεξιότητες σωτηρίας της ζωής. Έρευνες έχουν αποδείξει πως η κατάρτιση πρώτων βοηθειών μπορεί να διδαχθεί με αποτελεσματικό τρόπο σε μαθητές από τη νηπιακή ηλικία μέχρι την ενήλικη ζωή όσον αφορά την κατάκτηση γνώσεων και την εκμάθηση βασικού υλικού πρώτων βοηθειών. Μία έρευνα στο εξωτερικό πραγματοποιήθηκε για να ελέγξει και να εξετάσει πώς μπορεί να διδαχθεί με εύκολο και αποτελεσματικό τρόπο την καρδιοπνευμονική ανάνηψη (CPR) σε παιδιά που ανήκουν στη σχολική ηλικία. Χρησιμοποίησαν ως μέσα αναζήτησης το CPR, το σχολικό χώρο και την εκπαίδευση. Οι ερευνητές παρείχαν μια ολοκληρωμένη μελέτη των βασικών στοιχείων που έχουν σχέση με τους μαθητές και τους παράγοντες κατάρτισης

(Wilks & Pendergast, 2017). Τα χαρακτηριστικά των μαθητών περιελάμβαναν την ηλικία και τις φυσικές πτυχές που σχετίζονται με την ικανότητα των μαθητών να εκτελούν CPR. Τα χαρακτηριστικά κατάρτισης αποτελούν την εξέταση του αντίκτυπου της εκπαίδευσης CPR όσον αφορά την αύξηση των δεξιοτήτων και των γνώσεων, τον ρόλο της πρακτικής εκπαίδευσης, τις μεθόδους παράδοσης, τη διατήρηση υλικού, τον τύπο εκπαιδευτή και την εκπαίδευση αυτοματοποιημένης εξωτερικής απινίδωσης (AED). Οι μελετητές συνέκριναν την ηλικία των μαθητών και του επιπέδου απόδοσης και διερεύνησαν τη διοικητική μέριμνα διαφορετικών μεθόδων παράδοσης στο σχολικό περιβάλλον (Hammett, 2016).

Οι ερευνητές συμπέραναν πως η εκπαίδευση CPR μπορεί να πραγματοποιηθεί με επιτυχία σε μια ομάδα μαθητών σχολικής ηλικίας, και πως οι μαθητές μπορούν να κατακτήσουν δεξιότητες και γνώσεις (από δύο μήνες έως πέντε χρόνια) και πως η συνεχόμενη μάθηση βελτιώνει την απόδοση του CPR. Ακόμα και στις μέρες μας, διεξήχθησαν αρκετές αξιολογήσεις της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών στα σχολεία, προς όφελος των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων τυχαιοποιημένων ελεγχόμενων δοκιμών. Η τυχαία κατανομή δεν είναι εμφανής σε πολλές μελέτες και συχνά δεν χρησιμοποιούνται ομάδες σύγκρισης. Η πλειονότητα των ερευνών χρησιμοποίησε συγκεντρωτικά δεδομένα σε αντίθεση με τα δεδομένα ανά περίπτωση. Τέλος, έχουν διερευνηθεί άμεσα οι επιπτώσεις που σχετίζονται με την παράδοση στο σχολείο ή έχουν περιγραφεί θέματα σχετικά με τους πιθανούς περιορισμούς στο χρόνο της τάξης ή τη διαθεσιμότητα πόρων (Faydali, Küçük & Yeşilyurt, 2019).

1.3. Η άμεση βοήθεια και η θέληση για την παροχή της

Ο σκοπός της εκπαίδευσης των ατόμων σε βασικές πρώτες βοήθειες δεν έχει στόχο μόνο την αύξηση της ποιότητας των πρώτων βοηθειών, των γνώσεων και των δεξιοτήτων στη βασική υποστήριξη της ζωής, αλλά και τη δημιουργία εμπιστοσύνης και κινήτρων μεταξύ των εκπαιδευόμενων με σκοπό να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους σε κρίσιμες καταστάσεις. Σε μια κατάσταση τραυματισμού, οι χειρισμοί των παρευρισκόμενων μπορούν ενδεχομένως να καταφέρουν να σώσουν ζωές και να μειώσουν τον κίνδυνο του τραυματισμού. Ωστόσο, η κατάρτιση πρώτων βοηθειών και η ανάγκη να βοηθήσουν ένα τραυματισμένο άτομο, σπάνια συνδέεται με γεγονότα στη βιβλιογραφία. Η έρευνα που διεξήχθη από τους Latané και Darley (1969) προσπάθησε να

κατανοήσει την προθυμία των παρευρισκόμενων να βοηθήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για τις οποίες εντόπισαν ορισμένα βασικά στοιχεία που σχετίζονται με τη βοήθεια, όπως: η ετοιμότητα των παρευρισκόμενων να αντιληφθούν τη ζημία ή μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, το αίσθημα ευθύνης του ατόμου, την παρουσία άλλων και ασάφεια στην κατάσταση σε σχέση με το θύμα και τα προσωπικά χαρακτηριστικά (Engeland et al., 2002). Από αυτή τη μελέτη, δημιουργήθηκαν υποθετικά σενάρια (π.χ. έκθεση στον καπνό, εκφοβισμός ενός μικρού παιδιού, επιληπτικές κρίσεις και κλοπή) ώστε να εξεταστούν οι απαντήσεις των παρευρισκόμενων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Για το σκοπό αυτό, προτάθηκε μια θεωρία αποφάσεων πέντε βημάτων, στο οποίο οι παρευρισκόμενοι στο συμβάν θα πρέπει: *«(1) να παρατηρήσουν το συμβάν, (2) να ερμηνεύσουν το περιστατικό ως έκτακτη ανάγκη, (3) να αποδεχθούν την προσωπική ευθύνη για παρέμβαση, (4) να αποφασίσουν για την κατάλληλη μέθοδο παρέμβασης, και (5) να διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες και πόρους για παρέμβαση»*. Παρόλο που αυτή η μελέτη διερευνά την άμεση βοήθεια σε διάφορες επιβλαβείς και έκτακτες καταστάσεις, εστιάζει σε καταστάσεις πρώτων βοηθειών έκτακτης ανάγκης μεταξύ νέων, οι οποίες στις μέρες μας έχουν περιορισμένη ερευνητική προσοχή. (Uray et al., 2003).

1.4. Η άμεση αντίδραση και τα εμπόδια για την παροχή τεχνικής ανάνηψης (CPR)

Ένα βασικό μέρος της βιβλιογραφίας, που συνήθως εστιάζει στην ενήλικη κοινότητα, ερεύνησε τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης CPR κατά πόσο οι παρευρισκόμενοι ανταποκρίνονται σε μια κρίσιμη κατάσταση. Η μελέτη έδειξε πως σε ένα καρδιακό επεισόδιο εκτός νοσοκομείου τα άτομα θα μπορούσαν να βελτιωθούν σημαντικά με την εφαρμογή πρώιμης CPR (Εικόνα 2.1). Όμως, δεν είναι πολλά γνωστά για τις συγκεκριμένες ενέργειες που έγιναν από τους παρευρισκόμενους και τη σχέση μεταξύ της επιθυμίας των παρευρισκόμενων να παρέχουν βοήθεια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η ακόλουθη ενότητα σκοπεύει να συνοψίσει τη βιβλιογραφία σχετικά με το CPR που ξεκίνησε από τους παρευρισκόμενους και τα εμπόδια και τους διαμεσολαβητές που επηρεάζουν τις απαντήσεις των παρευρισκόμενων (Wilks & Pendergast, 2017).

Εικόνα 2.1: CPR Cardiopulmonary resuscitation/καρδιοπνευμονική ανάνηψη. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Cpr Cardiopulmonary Resuscitation - Free photo on Pixabay](#)

Δεν εντοπίστηκαν έρευνες που να έχουν εξετάσει λεπτομερώς τη χρήση των δεξιοτήτων πρώτων βοηθειών από τους παρευρισκόμενους και ελάχιστες έρευνες έχουν διερευνήσει το αποτέλεσμα της κατάρτισης CPR και τις διαδικασίες στις οποίες στηρίζεται η προθυμία των νέων να παρέχουν βοήθεια σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Οι Hubble, Bachman, Price, Martin και Huie (2003) αξιολόγησαν την προθυμία 693 μαθητών γυμνασίου να εκτελέσουν CPR και AED. Οι μαθητές, ηλικίας 13 έως 19 ετών, έδειξαν ένα σύντομο βίντεο σχετικά με τη λειτουργία ενός AED (Εικόνα 2.2), παρουσιάστηκαν με έξι βίντεο διαφορετικών σεναρίων καρδιακής ανακοπής και μετά από κάθε βίντεο καρδιακής ανακοπής ρωτήθηκαν μια σειρά ερωτήσεων σχετικά με το πώς θα ανταποκρίνονταν αν ήταν πραγματικά παρόντες. Από τα αποτελέσματα φάνηκε πως δεν υπήρχε και τόσο σημαντική σχέση μεταξύ της επιθυμίας για παρέμβαση και προηγούμενης εμπειρίας ή εκπαίδευσης σε CPR ή AED (Hammett, 2016).

Εικόνα 2.2: AED Automated external defibrillator/Αυτόματος εξωτερικός απινιδωτής. Πηγή: Pixabay.com. Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [First Aid Doll Exercise - Free photo on Pixabay](https://www.pixabay.com/photo/2021/06/29/first-aid-doll-exercise-free-photo-on-pixabay/)

Για το αν θα παράσχει κάποιος βοήθεια, η προθυμία του εξαρτάται σε έναν μεγάλο βαθμό από τις περιστάσεις του καρδιακού επεισοδίου (δηλαδή, οι μαθητές δεν ήταν τόσο πρόθυμοι σε περιπτώσεις όπου υπήρχε αίμα, έμετος ή χρήστης ενέσιμου ναρκωτικού) και η σχέση ανάμεσα στον διασώστη και στο θύμα (δηλαδή, οι μαθητές ήταν πιο πιθανό να βοηθήσουν εάν το θύμα ήταν παιδί ή μέλος της οικογένειας). Οι μαθητές συχνά αναγνώριζαν ότι ο φόβος της μόλυνσης αποτελεί εμπόδιο στη βοήθεια. Γενικά, οι μαθητές που έδειξαν προθυμία να βοηθήσουν και να εκτελέσουν AED ήταν πολύ λίγοι, και υπό περιορισμένες συνθήκες. Για την προθυμία των μαθητών να εφαρμόσουν CPR ή AED, δε φάνηκε να είναι σημαντικός παράγοντας η ηλικία. Η έρευνα αυτή που παρουσιάζεται αναφέρει τη σημαντική εικόνα για τους μηχανισμούς που διέπουν την προθυμία των μαθητών να εφαρμόσουν CPR και AED (δηλαδή, το πλαίσιο και τις περιστάσεις της καρδιακής ανακοπής) και τη σημασία μιας στενής σχέσης μεταξύ του βοηθού και του τραυματία (Wilks & Pendergast, 2017).

Ωστόσο, τα ευρήματα αφορούν τις αντιλήψεις των μαθητών για το πώς θα διαχειρίζονταν ένα υποθετικό σενάριο και ενδεχομένως να μην αντικατοπτρίζουν με βεβαιότητα τη συμπεριφορά τους σε ένα περιστατικό που είναι πραγματικό και μπορεί να βρεθούν σε αγχωτική κατάσταση. Ζητήθηκε επίσης από τους μαθητές να υποθέσουν ότι ήταν το μόνο άτομο που παρευρίσκεται σε μία τέτοια κατάσταση, το οποίο προτείνουν οι Darley και Latané (1968) μπορεί να σημαίνει ότι οι μαθητές είχαν περισσότερες πιθανότητες να αναλάβουν προσωπική ευθύνη. Επιπλέον, οι Hubble και

συν. (2003) δεν ανέφεραν καμία σημαντική σχέση μεταξύ της προθυμίας να παρέμβουν και της προηγούμενης εμπειρίας ή της κατάρτισης, παρά το μεγάλο ποσοστό των μαθητών που είχαν προηγούμενη εκπαίδευση (86% είχαν προηγούμενη εκπαίδευση σε CPR και 21% είχαν προηγούμενη εκπαίδευση AED). Αυτή η έρευνα σκοπεύει να επεκτείνει σχετικά με τις τρέχουσες γνώσεις με την εφαρμογή της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών σε συνδυασμό με άλλα υποστηρικτικά στοιχεία, όπως υποστηρικτικές φιλίες, συνδεσιμότητα σχολείου και ατομικές συμπεριφορές, προκειμένου να εξεταστεί εάν αυτό θα επηρεάσει θετικά την πιθανότητα βοήθειας των εφήβων (Hammett, 2016). Αναμένεται ότι οι προσθήκες της υποστήριξης των εκπαιδευτικών, του σχολείου και των συνομηλίκων, μαζί με το πρόγραμμα σπουδών πρώτων βοηθειών, θα επηρεάσουν θετικά τη στάση των ατόμων απέναντι στη βοήθεια και θα αυξήσουν όχι μόνο την προθυμία τους να βοηθήσουν, αλλά και τις αναφερόμενες συμπεριφορές βοήθειας μετά την παρέμβαση.

Οι Kanstad, Nilsen και Fredriksen (2011) εξέτασαν τη γνώση και τη "συμπεριφορά" του CPR απέναντι στην εφαρμογή CPR, 376 Νορβηγών μαθητών γυμνασίου ηλικίας 16 έως 19 ετών. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από μαθητές αξιολογώντας το επίπεδο κατάρτισης CPR, γνώσεις CPR, στάσης απέναντι στην περαιτέρω εκπαίδευση και προσωπικής εμπειρία σε γεγονότα καρδιακού επεισοδίου. Έπειτα, ζητήθηκε από τους μαθητές να δώσουν απαντήσεις σε έξι υποθετικά σενάρια με σκοπό να προσδιορίσουν το πόσο πρόθυμοι είναι να εκτελέσουν CPR σε διάφορες καταστάσεις, στη μελέτη αυτή δε δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με το πότε αξιολογήθηκαν οι απαντήσεις (Galindo et al., 2017). Οι ερευνητές τόνισαν ότι το 89% των μαθητών είχαν προηγούμενη εκπαίδευση σε βασικές γνώσεις για την υποστήριξη της ζωής και το 73% από αυτούς είχαν αποκτήσει αυτήν την κατάρτιση στο σχολείο. Συνολικά, το 8% των συμμετεχόντων βίωσαν (όχι προσωπικά, αλλά ήταν παρευρισκόμενοι) σε καρδιακή ανακοπή, εκ των οποίων το 16% ανέφερε ότι ζήτησαν βοήθεια και παρείχαν πλήρη CPR, ενώ το 35% δήλωσε ότι ζήτησαν μόνο βοήθεια. Αντίθετα, το 83% όλων των μαθητών υποστήριξαν ότι θα εφάρμοζαν CPR σε περίπτωση μιας κρίσιμης ανάγκης, υποδηλώνοντας ότι οι υποτιθέμενες απαντήσεις των μαθητών σε αυτά σενάρια θα μπορούσαν να διαφέρουν από τις πραγματικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (Wilks & Pendergast, 2017). Οι μαθητές έδειξαν μεγαλύτερη προθυμία να εκτελέσουν πλήρη CPR εάν ήταν μέλος της οικογένειας (74%). Επίσης, οι μαθητές είχαν

περισσότερες πιθανότητες να πραγματοποιήσουν πλήρη CPR σε ένα παιδί παρά στους ηλικιωμένους. Η αγωνία και ο φόβος της μετάδοσης ασθενειών, η έλλειψη δεξιοτήτων CPR (δηλαδή, αντιληπτή εμπιστοσύνη), η παρουσία αίματος και εάν ο ασθενής ήταν ενδοφλέβιος χρήστης ναρκωτικών αναγνωρίστηκαν όλα ως εμπόδια στη βοήθεια. Σε μια μεγάλη μελέτη, οι Peterson, Noland, Russell και Paradise (1999) ανέφεραν ότι αμέσως μετά από ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα φροντίδας τραύματος παρευρισκόμενων, οι συμμετέχοντες είχαν πολύ περισσότερες πιθανότητες να παρέχουν βοήθεια σε έναν τραυματία και είχαν βελτιωμένη γνώση της ακολουθίας των ενεργειών που απαιτούνται στο σκηνή τροχαίου ατυχήματος (Hammett, 2016). Από την έρευνα των Peterson και συν.(1999), φάνηκε ακόμα πως η γνώση διατηρήθηκε για έξι περίπου μήνες μετά το πρόγραμμα. Ενώ οι Peterson και συν. (1999) διοργάνωσαν την εκπαιδευτική συνεδρία μιας ώρας (συμπεριλαμβανομένων πόρων) σε περισσότερους από 2000 ενήλικες, μόνο τα πρώτα 500 άτομα που συμμετείχαν στην εκπαίδευση κλήθηκαν να πάρουν μέρος στη συμπλήρωση ερωτηματολογίων πριν και αμέσως μετά την παρέμβαση.

Σε μια μελέτη του Queensland, οι Johnston, Clark, Dingle και FitzGerald (2003) επιλέχθηκαν τυχαία 4480 ενήλικες προκειμένου να εξετάσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την προθυμία των παρισταμένων να εκτελέσουν CPR σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (Faydali, Kÿsÿk & Yeşilyurt, 2019). Οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι θα ήταν πιο πιθανό να εκτελέσουν CPR εάν γνώριζαν το θύμα, ή εάν το θύμα θα πέθαινε ή εάν δεν εφαρμόστηκε CPR, και αν πίστευαν ότι είχαν τις απαραίτητες δεξιότητες για να το κάνουν. Εξετάστηκε ο αντίκτυπος της βασικής εκπαίδευσης για τη στήριξη της ζωής στην προθυμία των 890 ατόμων να εκτελέσουν τυπικό CPR και μόνο CPR στα χέρια ενός ξένου. Μετά από βασική εκπαίδευση στη ζωή, οι παρευρισκόμενοι (ηλικίας 11 ετών και άνω) ανέφεραν αυξημένη αυτοπεποίθηση και προθυμία να εκτελέσουν CPR σε έναν ξένο. Ωστόσο, οι παρευρισκόμενοι είχαν την τάση να εκτελούν CPR μόνο με τα χέρια έναντι του τυπικού CPR. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο φόβος της ευθύνης και η μετάδοση ασθενειών επηρέασαν την απόφασή τους να πραγματοποιήσουν τυποποιημένο CPR (Wilks & Pendergast, 2017). Αυτό όμως δεν ισχύει στην περίπτωση που τα θύματα είναι μέλη της οικογένειας. Σε αυτή τη μελέτη, οι αξιολογήσεις ολοκληρώθηκαν μόνο μετά την παρέμβαση και οι συμμετέχοντες δεν αξιολογήθηκαν έναντι μιας ομάδας ελέγχου. Μια άλλη πρόσφατη μελέτη προσέλαβε 120 ενήλικες που είχαν υποστεί καρδιακή ανακοπή εκτός σπιτιού και υποβλήθηκαν σε θεραπεία από

ιατρικό προσωπικό έκτακτης ανάγκης και τους διασώστες τους. Διαπιστώθηκε ότι όσοι από τους συμμετέχοντες είχαν προηγούμενη εκπαίδευση CPR, είχαν 3,4 φορές περισσότερες πιθανότητες να εφαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε ένα τραυματισμένο άτομο σε σύγκριση με εκείνους που δεν είχαν κάποια εκπαίδευση. Οι Locke et al. (1995) εξέτασαν ένα μεγάλο δείγμα αυτοαναφερόμενων συμπεριφορών ενηλίκων (μέση ηλικία = 59 ετών) και πιθανά εμπόδια στην παροχή CPR. Ζητήθηκε λοιπόν από τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν ένα φανταστικό σενάριο ότι είχαν πρόσφατα εκπαιδευτεί στο CPR και ότι ήταν το μόνο άτομο που παρευρισκόταν τη στιγμή μιας έκτακτης ανάγκης κατά την οποία ένα άτομο βρισκόταν σε κίνδυνο (Uray et al., 2003). Παρουσίασαν στους συμμετέχοντες τέσσερα σενάρια, τα οποία περιελάμβαναν παραλλαγή στην περιγραφή της εγγύτητας της σχέσης με τον τραυματία, και CPR από στόμα σε στόμα έναντι μόνο συμπίεσης. Οι συμμετέχοντες δήλωσαν την πιθανότητά τους να εκτελούν CPR σε κάθε περίπτωση και την ανησυχία τους για τη μετάδοση νόσων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας από στόμα σε στόμα. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν επίσης εάν είχαν προηγουμένως ολοκληρώσει εκπαίδευση CPR και αν είχαν προηγουμένως παράσχει CPR σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η εγγύτητα της σχέσης με το θύμα ήταν κρίσιμος παράγοντας για να καθοριστεί εάν οι παρευρισκόμενοι θα ήταν πρόθυμοι να παρέχουν βοήθεια (Καραθάνος, 2006). Οι συμμετέχοντες υποστήριξαν πως η πιο πιθανή λύση ήταν να παράσχουν βοήθεια σε καταστάσεις που περιελάμβαναν μέλος της οικογένειάς τους ή σε στενό τους φίλο και χρειαζόταν μόνο συμπίεση στο στήθος. Ως εναλλακτική λύση, οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι ήταν λιγότερο πρόθυμοι να εκτελέσουν CPR σε έναν ξένο, ειδικά εάν χρειάζεται αναζωογόνηση από στόμα σε στόμα. Συνολικά, το 82% των συμμετεχόντων υποστήριξαν ότι ανησυχούν αναφορικά με τη μετάδοση ορισμένων ασθενειών. Σε καταστάσεις συμπεριφοράς κάποιοι από τους συμμετέχοντες διατύπωσαν πως θα ήταν λιγότερο πιθανό να παρέχουν βοήθεια σε μια πραγματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ακόμα, ζήτησαν από όλους τους συμμετέχοντες να κάνουν μια υπόθεση ότι πριν είχαν εκπαιδευτεί και πως ήταν το μόνο άτομο που παρευρισκόταν στο χώρο. Με αυτό τον τρόπο, οι συμμετέχοντες έπρεπε να αναλάβουν την ευθύνη, και σύμφωνα με τους Darley και Latané (1968), σε αυτήν την υποθετική κατάσταση θα έπρεπε να δείξουν προθυμία και να παρέχουν CPR από ότι αν δεν είχαν εκπαιδευτεί πρόσφατα ή εάν υπήρχαν άλλοι παρευρισκόμενοι (Κατσιανίδης, 2018).

1.5. Έρευνες σχετικά με τις γνώσεις για τις πρώτες βοήθειες γενικά και μελέτες περιστατικών

Οι πρώτες βοήθειες(Εικόνα 3) είναι μια αξιολόγηση και παρέμβαση που μπορεί να πραγματοποιηθεί από έναν παρευρισκόμενο με ελάχιστο ή καθόλου ιατρικό εξοπλισμό. Οι πρώτες βοήθειες πρέπει να είναι καθολικές. Ο καθένας μπορεί να μάθει πρώτες βοήθειες και όλοι πρέπει να μπορούν να τις εφαρμόσουν. Το πεδίο των πρώτων βοηθειών δεν είναι καθαρά επιστημονικό και σχετίζεται τόσο με θέματα κατάρτισης όσο και με κανονιστικά θέματα (Pandey et al., 2017).

Εικόνα 3: Πρώτες βοήθειες. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Kermit First Aid Injured - Free photo on Pixabay](#)

Οι Castile και συν. (1999) διεξήγαγαν μια μελέτη για να αξιολογήσουν τα προσόντα και τις γνώσεις των πρώτων βοηθειών μεταξύ των υπαλλήλων του κλάδου του ποδοσφαίρου. Οι πληροφορίες συλλέχθηκαν από δύο πρωταθλήματα ποδοσφαίρου νέων από ερωτηματολόγια. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι 52 από τους 86 ερωτηθέντες δεν είχαν τα απαραίτητα προσόντα πρώτων βοηθειών. Μόνο το 12% και το 38% αντίστοιχα έδωσαν τη σωστή απάντηση στα σενάρια τραυματισμού στο πνιγμό των παικτών και στην μη συνείδηση του παίκτη. Οι μελέτες δείχνουν ότι ο προπονητής του ποδοσφαίρου, δεν διαθέτει καταρτισμένο πρώτο βοηθό για να αξιολογήσει τις νομικές και ηθικές του ευθύνες στους παίκτες του. Γι' αυτό συνέστησαν στους παρόχους εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών να επανεκτιμήσουν τις γνώσεις τους (Campbell, 2012).

Οι Gagliardi M και συν. (2001) διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο σχολείο, θέτοντας εάν οι εκπαιδευτικοί του δημόσιου σχολείου είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι για να ανταποκριθούν στο Πανεπιστήμιο του Αρκάνσας των ΗΠΑ. Η έρευνα αυτή σκοπεύει να ορίσει την έκταση της κατάρτισης και της γνώσης αναφορικά με την περίθαλψη έκτακτης ανάγκης 334 εκπαιδευτικών δημοσίου σχολείου. Η μελέτη αποκάλυψε ότι το ένα τρίτο των 112 εκπαιδευτικών δεν είχαν ειδική κατάρτιση στις πρώτες βοήθειες και το 40% των ερωτηθέντων συμφώνησαν απόλυτα ότι πρέπει να απαιτείται εκπαίδευση επείγουσας φροντίδας σε προγράμματα προετοιμασίας εκπαιδευτικών. Ένα ποσοστό 18% εκπαιδευτικών έδειξαν άμεση ανταπόκριση σε περισσότερα από 20 περιστατικά που αφορούσαν τραυματίες ή άρρωστους μαθητές ετησίως και μόλις το 17% ανέφεραν ότι κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν τουλάχιστον μία απειλητική για τη ζωή κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τους. Στη μέση δοκιμασία βαθμολογίας όλοι οι ερωτηθέντες στις εξετάσεις επείγουσας φροντίδας ήταν 58%, και εκείνοι με προηγούμενη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών ήταν κατά μέσο όρο 60,5. Κατέληξαν έτσι στο συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι δάσκαλοι του δημόσιου σχολείου ήταν ανεπαρκείς τόσο στην εκπαίδευση όσο και στη γνώση της περίθαλψης έκτακτης ανάγκης (Riad, Rabea & Badawy, 2013).

Οι Langley J και Silva P (2000) διεξήγαγαν μια διερευνητική μελέτη σχετικά με τις γνώσεις μιας μητέρας για τις πρώτες βοήθειες. Τα αποτελέσματα της μελέτης διαπίστωσαν ότι περίπου τα τρία τέταρτα των μητέρων απάντησαν σωστά στο 70% των ερωτήσεων. Η υψηλότερη νοημοσύνη και η προηγούμενη εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες αποδείχθηκαν ότι σχετίζονται με καλύτερα σκορ (Tomruk et al., 2007).

Οι Breivik και συν. (2000) πραγματοποίησαν μια μελέτη για τη ζωή που υποστηρίζει την αυτο-κατάρτιση πρώτων βοηθειών. Το μάθημα αυτό-εκπαίδευσης περιελάμβανε ηχογραφημένες οδηγίες, διαγράμματα ανατροπής, φυλλάδιο οδηγιών, υλικό πρώτων βοηθειών και εκπαιδευτικό μοντέλο της Resusci Anne. Τα πληροφοριακά αυτά φυλλάδια οδηγιών και το υλικό πρώτων βοηθειών αφορούσαν τη χρήση για αυτο-εκπαίδευση στο σπίτι. Αυτά τα δύο χρήσιμα συστήματα διδασκαλίας ήταν πολύ σημαντικά στην παροχή θεωρητικών γνώσεων πρώτων βοηθειών, αλλά το μάθημα αποδείχθηκε ανώτερο στη διδασκαλία πρακτικών δεξιοτήτων (Kuerper et al., 2003).

Η Διεθνής Ομοσπονδία Τμήματος Αθλητικής Ιατρικής (2001) διεξήγαγε μια ερευνητική μελέτη για την ιατρική περίθαλψη που διατίθεται στα ερασιτεχνικά

αθλήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο και διαπίστωσε ότι δεν υπάρχουν αναφορές σχετικά με τον αριθμό των ειδικευμένων πρώτων βοηθών στο ποδόσφαιρο, το επίπεδο ικανότητάς τους ή τις διαδικασίες τους για καταγραφή και ατυχήματα. Όλοι οι προπονητές και οι ενήλικες που διοργανώνουν αθλητικά δρώμενα για νέους, έχουν νόμιμο καθήκον να προσέχουν τους αθλητές τους (Καραθάνος, 2006).

Μία άλλη μελέτη έρευνας για την αξιολόγηση της γνώσης των πρώτων βοηθειών μεταξύ των γραμματέων των ποδοσφαιρικών συλλόγων νεολαίας στο Midlands. Συνολικά εστάλησαν 250 ερωτηματολόγια σε όλους τους γραμματείς των συλλόγων και το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε τρεις ενότητες. Το 86 από αυτούς επέστρεψαν το ερωτηματολόγιο με ποσοστό 34%, το χαμηλό ποσοστό απόκρισης μπορεί να υποδηλώνει την απροθυμία επιστροφής ερωτηματολογίου από μη ειδικευμένους ενήλικες. Το 61%(ποσοστό πάνω από το ήμισυ των ερωτηθέντων) υποστήριξε ότι δεν διέθετε ικανότητες πρώτων βοηθειών.

Οι Altintas ΚΗ και συν. (2005) διεξήγαγαν μια μελέτη για την αξιολόγηση πρώτων βοηθειών και βασικής κατάρτισης για τη στήριξη της ζωής για τους φοιτητές του πρώτου έτους στην Τουρκία. Εξέφρασαν ότι η εκπαίδευση φοιτητών του πρώτου έτους σε πρώτες βοήθειες και βασική τεχνική υποστήριξης της ζωής θα χρησιμεύσει για την αύξηση του αριθμού των ατόμων που μπορούσαν να παρέχουν πρώτες βοήθειες. Ο σκοπός της μελέτης ήταν να αξιολογηθεί η εκτίμηση του έργου του συμμετέχοντα και φυσικά ο αριθμός των πρώτων βοηθών που παρέχονταν, στη χώρα. Διαπίστωσαν ότι οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες θεώρησαν ότι το πρόγραμμα ήταν επιτυχές και αποτελεσματικό και προτείνουν ότι αυτή η μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτών και των πρώτων βοηθών στην κοινότητα (Altintas et al., 2005).

Οι Hatzakis και συν. (2005) διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τις γνώσεις πρώτων βοηθειών μεταξύ των εργαζομένων στη βιομηχανία στην Ελλάδα. Ο σκοπός της έρευνας ήταν να αξιολογήσει τη γνώση των πρώτων βοηθειών όσων εργάζονται στη βιομηχανία με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Το δείγμα αποτελούταν από 236 εργαζόμενους, 40 (ομάδα Α) εκπαιδεύτηκαν σε πρώτες βοήθειες από μια ομάδα γιατρών εξουσιοδοτημένων από το Εθνικό Κέντρο Επείγουσας Βοήθειας, ενώ το 196 δεν είχε ποτέ επίσημη εκπαίδευση για πρώτες βοήθειες (Ομάδα Β). Η μέση τιμή των σωστών απαντήσεων ήταν υψηλότερη από την ομάδα Β (62,7 και 50,4 αντίστοιχα), καταλήγοντας

στο συμπέρασμα ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων δεν είναι σε θέση να παράσχει αποτελεσματικές πρώτες βοήθειες (Hatzakis et al., 2005).

Σε μία άλλη έρευνα αναφορικά με το επίπεδο γνώσεων πρώτων βοηθειών και τη βασική υποστήριξη της ζωής για την επόμενη γενιά ιατρών, στην Ολλανδία, το αποτέλεσμα αποκάλυψε ότι 300 νέοι γιατροί 54 (18%) υποβλήθηκαν σε θεωρητικό τεστ που αποτελείται από 52 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής για τις πρώτες βοήθειες και τη βασική υποστήριξη της ζωής. Στη συνέχεια, ακολούθησε μια πρακτική δοκιμασία όπου αφορούσε δύο σενάρια για τις πρώτες βοήθειες και βασικής υποστήριξης ζωής, συμπεριλαμβανομένης της καρδιοπνευμονικής ανάνηψης (CPR). Οι πιστοποιημένοι εξεταστές που χρησιμοποίησαν τα διεθνώς αποδεκτά κριτήρια του Berden αξιολόγησαν τα σενάρια (Hammett, 2016). Από το δείγμα, Το 19% των κατώτερων ιατρών πέρασαν το θεωρητικό τεστ. Το 11% των περιπτώσεων πραγματοποίησε σωστά το σενάριο πρώτων βοηθειών. Οι καταστάσεις που χρειάστηκαν CPR, σύμφωνα με τους εξεταστές, εφαρμόστηκαν σωστά από το 30% των ιατρών κατώτερης ηλικίας, εκτιμήθηκαν, όμως, με τα διεθνή κριτήρια του Berden, επίσης, το 6% μόνο των κατώτερων γιατρών είχε εκτελέσει σωστά το CPR. Οι γνώσεις πρώτων βοηθειών και της βασικής υποστήριξης της ζωής μεταξύ των κατώτερων ιατρών ήταν σε χαμηλό επίπεδο και, επομένως, η πλειοψηφία αυτών δεν πληρούσε το κατάλληλο επίπεδο, όπως αναφέρεται στις οδηγίες για την πρακτική της ιατρικής εκπαίδευσης στην Ολλανδία σχετικά με αυτό το θέμα (Bakke, Bakke & Schwebs, 2017).

Μια μελέτη διατομής από τους Eldosoky R. S., και συν. (2012), επανεξετάστηκε για να εκτιμηθεί η γνώση, η στάση και η πρακτική των πρώτων βοηθειών για ενδοοικογενειακούς τραυματισμούς μεταξύ παιδιών με μητέρες στον αγροτικό τομέα της Αιγύπτου. Αυτή η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 1450 αγρότισσες μητέρες των παιδιών ηλικίας έως 12 ετών. Η μέθοδος ερωτηματολογίου συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε σχετικά με ορισμένες πτυχές όπως τραυματισμούς στο σπίτι, πτώση και κάταγμα, εγκαύματα, δηλητηρίαση και είσοδος ξένου σώματος. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι οι μητέρες με νεότερη ηλικία, τριτοβάθμια εκπαίδευση και υψηλότερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση γνωρίζουν περισσότερα για τις πρώτες βοήθειες (Megahed et al., 2016).

Σε μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τους Li. F., και συν. (2012), για την αξιολόγηση της γνώσης και της στάσης των πρώτων βοηθειών, για παιδιά προσχολικής

ηλικίας στη Σαγκάη της Κίνας σε πληθυσμό 1067 υπαλλήλων, εφαρμόστηκε η μέθοδος στρωματοποιημένης τυχαίας δειγματοληψίας για την επιλογή των δειγμάτων. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν ένα δομημένο ερωτηματολόγιο σχετικά με τραυματισμούς στο μάτι, εισπνεόμενο δηλητήριο και πνιγμό. Από τα στοιχεία της έρευνας φάνηκε ότι οι γνώσεις πρώτων βοηθειών μεταξύ του προσχολικού προσωπικού κυμαίνονται σε χαμηλές τιμές. Οι ερευνητές συνέστησαν την επείγουσα ανάγκη εκπαίδευσης των μελών του προσωπικού σχετικά με τις πρακτικές πρώτων βοηθειών (Li et al., 2012).

Οι Tyflids. A., και συν. (2012), διεξήγαγαν μια μελέτη για την αξιολόγηση των επιδημιολογικών καταγραφών του κατάγματος των οστών που υπέστησαν οι μαθητές αθλητές των τάξεων των ελληνικών αθλητικών εγκαταστάσεων για μια περίοδο 1 έτους. Αυτή η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 7455 άνδρες και 4921 γυναίκες αθλητές για το χρονικό διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 2006 έως τον Μάιο του 2007. Οι πληροφορίες για το κάταγμα συλλέχθηκαν από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής της αθλητικής εγκατάστασης σε συνεργασία με τον ορθοπεδικό χειρουργό και τα αποτελέσματα αναλύθηκαν μέσω μη παραμετρικών εξετάσεων Chi Square. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης έδειξαν ότι τα συνολικά 129 κατάγματα καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια περιόδου 1 έτους μεταξύ των μαθητών και το 67,4% των αθλητικών ανδρών μαθητών εμφάνισε περισσότερο κάταγμα από το 32,6% των αθλητικών γυναικών. Το υψηλότερο ποσοστό καταγμάτων σημειώθηκε σε παίκτες ποδοσφαίρου και μπάσκετ. Ένα μεγάλο ποσοστό τραυματισμών εμφανίζεται σε άνδρες μαθητές που είναι κάτοικοι σε αστική περιοχή. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα συνολικά κατάγματα του καρπού, των δακτύλων των μετακαρπικών οστών και των μεσαίων πλευρικών μυών ήταν οι πιο συνηθισμένοι τραυματισμοί που παρατηρήθηκαν μεταξύ των αθλητών μαθητών (Metok, 2014).

Οι Patrick. L., και συν. (2009), έχουν πραγματοποιήσει αναδρομική ανάλυση του παιδικού πνιγμού, σε συνολικά 44 παιδιά που υπέφεραν από ατύχημα πνιγμού εντός των 48 ωρών και υποβλήθηκαν σε θεραπεία κατά την περίοδο 1994 έως 2008 στο παιδικό κέντρο. Με τη χρήση ενός δομημένου ερωτηματολογίου, διερευνήθηκαν τα κλινικά αποτελέσματα και τα περιστατικά. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα αγόρια ηλικίας 1 έως 3 ετών διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πνιγμού. Έξι ασθενείς πέθαναν εντός 24 ωρών, έξι ασθενείς εμφάνισαν ανεπάρκεια οργάνων ή εγκεφαλικό θάνατο κατά τη διάρκεια της νόσου και πέντε ασθενείς υπέστησαν νευρολογική βλάβη. Η έρευνα

έδωσε απαντήσεις όπου η βασική υποστήριξη ζωής στο σημείο του ατυχήματος αποτελεί τη μεγαλύτερη επίδραση στα στοιχεία του αποτελέσματος. Η εκπαίδευση γονέων και εποπτών σχετικά με την πρόληψη μετά τον πνιγμό και τις πρώτες βοήθειες μπορεί να ελαχιστοποιήσει τις επιπλοκές που σχετίζονται με αυτούς (Layon et al., 2009).

Οι Jiang. Y. B., και συν. (2008), πραγματοποίησαν μελέτη για την αξιολόγηση της επίδρασης του προγράμματος πρώτων βοηθειών φοιτητών ιατρικής στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων πρώτων βοηθειών καρδιοπνευμονικής ανάνηψης. Η τυχαία δειγματοληψία που χρησιμοποιήθηκε για την επιλογή των δεδομένων ήταν 60 μαθητές οι οποίοι συμμετείχαν χωριστά σε πειραματική ομάδα και ομάδα ελέγχου με 30 μαθητές σε κάθε ομάδα. Όλοι οι μαθητές έχουν λάβει γνώσεις πρώτων βοηθειών και δεξιότητες καρδιοπνευμονικής ανάνηψης. Αυτό το αποτέλεσμα της μελέτης έδειξε ότι σε σχέση με μια θεωρητική βαθμολογία εξετάσεων, η βαθμολογία της ομάδας παρατήρησης ήταν σημαντικά υψηλότερη από αυτήν στην ομάδα αντίθεσης, αλλά σε σχέση με τους ελιγμούς ανάνηψης, η ομάδα παρατήρησης ήταν προφανώς φτωχότερη σε γνώσεις, από την ομάδα ανάνηψης. Οι ερευνητές συνέστησαν να συμπεριληφθεί ένα επιλεγέν πρόγραμμα επείγουσας ιατρικής ως απαραίτητο μάθημα στο ιατρικό κολέγιο (Mathew et al., 2016).

Οι Uskun. E., και συν. (2008), πραγματοποίησαν μελέτη σχετικά με τα μέτρα πρώτων βοηθειών για 939 άτομα στο σημείο που δημιουργήθηκε το ατύχημα. Το 43% των ιατρικών τεχνικών έκτακτης ανάγκης, το 22% των ιατρών και το 20% του μη εκπαιδευμένου προσωπικού παρείχαν μέτρα πρώτων βοηθειών. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι το 10% των θυμάτων πέθανε στον τόπο των ατυχημάτων, από τα 245 νοσοκομειακά άτομα, το 15% είχε υποστεί σοκ, το 9% έγινε δεκτό για αναρρόφηση και το 2% πέθανε από υπερβολική απώλεια αίματος και κάταγμα. Τα αποτελέσματα, τα οποία προέκυψαν από τους ερευνητές, έδειξαν ότι τα μέτρα πρώτων βοηθειών δεν ήταν ικανοποιητικά και υπήρχε ανάγκη για επιπλέον εκπαίδευση του ιατρικού προσωπικού και των τεχνικών έκτακτης ανάγκης και της διαθεσιμότητας των ιατρών, έτσι ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να αντιμετωπίζουν τις επιπλοκές (Arli & Yildirim, 2017).

Από τους Gessel. M. L., και συν. (2007), πραγματοποιήθηκε μια περιγραφική μελέτη η οποία θα διερευνούσε την επιδημιολογία της διάσεισης σε ένα εθνικό αντιπροσωπευτικό δείγμα αθλητών γυμνασίου και κολεγίου και για σύγκριση των ποσοστών διάσεισης μεταξύ αυτών. Η μελέτη διεξήχθη σε 100 παιδιά γυμνασίου και 180

φοιτητές. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από τις πληροφορίες που αναφέρουν στο γυμνάσιο στο Διαδίκτυο και από το εθνικό σύστημα παρακολούθησης τραυματισμών σωματικών αθλητικών ενώσεων και αναλύθηκαν για τον υπολογισμό των ποσοστών, την περιγραφή των προτύπων και την αξιολόγηση πιθανών παραγόντων κινδύνου για διάσειση που σχετίζεται με τον αθλητισμό. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης έδειξαν ότι το 8,9% όλων των αθλητικών τραυματισμών γυμνασίου και 5,8% όλων των αθλητικών τραυματισμών από συλλογικούς λόγους είναι τραυματισμοί διάσεισης, στη φύση. Τα συμπεράσματα που διεξήχθησαν από τους μελετητές, αναφέρουν ότι τα συστήματα παρακολούθησης τραυματισμών που έχουν σχέση με τον αθλητισμό μπορούν να δώσουν επιστημονικά δεδομένα για την προώθηση στοχευμένων έργων πρόληψης τραυματισμών (Metok, 2014).

Μια ενδιαφέρουσα μελέτη πραγματοποιήθηκε από τους Feldmen, και συν.(2004) που αφορούσε τα περιστατικά, τους τύπους, τους σχετικούς παράγοντες και την αρχική διαχείριση των σχολικών τραυματισμών. Οι συγγραφείς διαπίστωσαν ότι 100 παιδιά τραυματίζονται 5,4 φορές το χρόνο και αυτά τα παιδιά φαίνεται να υποτιμούνται στην πραγματική επίπτωση όλων των τραυματισμών, καθώς το 28,7% είχε ως αποτέλεσμα σοβαρούς τραυματισμούς. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι στο δημοτικό σχολείο οι τραυματισμοί είναι πιο συχνοί σε σύγκριση με το γυμνάσιο όπου τα αγόρια τραυματίζονταν σε μεγαλύτερο ποσοστό από τα κορίτσια. Η πλειοψηφία μαθητών με τους περισσότερους σοβαρούς ή μικρούς τραυματισμούς αποστέλλονται στο σχολείο ή επιστρέφουν στην τάξη. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το τρέχον επίπεδο εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών για το προσωπικό του σχολείου είναι κατάλληλο. (Hammett, 2016).

Σε μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε για τον πνιγμό των παιδιών από τον Grenfell. S, (2003), και για την εφαρμογή των παραδοσιακών μέτρων διάσωσης για την εξέταση των λεκτικών δεδομένων αυτοψίας των παιδιών που πνίγονται από κουκούλες, επεξεργάστηκαν τα δεδομένα σχετικά με το 10ετές ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών εξαιτίας του πνιγμού. Αυτή η έρευνα ανέφερε ότι στους 489 θανάτους, το 57% ήταν ηλικίας 1 έως 2 ετών και είχαν ποσοστό πνιγμού 521 ανά 1 εκατομμύριο παιδιά. Τα στοιχεία της έρευνας δείχνουν ότι απαιτείται να ληφθούν μέτρα ανάνηψης και πρώτων βοηθειών έκτακτης ανάγκης για τη βελτίωση της ανάκαμψης από τους θανάτους των παιδιών που πνίγονται. (Bakke, Bakke & Schwebs, 2017).

Μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες ανέφερε όλα τα περιστατικά εφήβων αθλητικών και ψυχαγωγικών τραυματισμών και κατέληξε στη διαπίστωση ότι τα αθλήματα αντιπροσώπευαν το 36% των τραυματισμών όλων των αιτιών και το 33% όλων των σοβαρών τραυματισμών. Παρατηρήθηκε μια αύξηση του ρυθμού και της σοβαρότητας των τραυματισμών όσο μεγάλωναν τα παιδιά. Το 60% του κατάγματος ακολουθούμενο από το 48% του σπασίματος και της εξάρθρωσης είναι οι συχνές βλάβες μεταξύ αγοριών. Πολλοί από αυτούς τους τραυματισμούς σχετίζονται με τα ποδήλατα, με πτώσεις από εξοπλισμό παιδικής χαράς και με το skateboard (Halawani et al., 2019).

Οι Campbell. N. R., και συν. (2001), διεξήγαγαν μια επεμβατική μελέτη με αντικείμενο συζήτησης την αξιολόγηση ενός προγράμματος πρώτων βοηθειών και της ασφάλειας στο σπίτι για ισπανόφωνους έφηβους μετανάστες. Χρησιμοποιήθηκε μια τυχαιοποιημένη τεχνική δειγματοληψίας μεταξύ 660 ισπανόφωνων εφήβων ηλικίας κυμαινόμενης από 11 έως 16 ετών. Οι έφηβοι συμμετείχαν ενεργά σε ένα πλάνο με τίτλο «sembrando salud» (σπορά του σπόρου της υγείας). Οι συμμετέχοντες αξιολογήθηκαν επίσης άμεσα μετά την παρέμβαση και στη συνέχεια σε ενός έτους παρακολούθησης. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι συμμετέχοντες μπορούσαν να διακρίνουν καλύτερα τα αντικείμενα που θα συμπεριλαμβάνονταν σε κιτ πρώτων βοηθειών και πώς να ανταποκρίνονταν σε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Το πόρισμα της έρευνας ήταν ότι το «sembrando salud» ήταν επιτυχές στην επίτευξη και τη διατήρηση των ουσιαστικών αλλαγών εμπιστοσύνης και γνώσης των δεξιοτήτων πρώτων βοηθειών και της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών για μια χρονική περίοδο (Campbell, 2012).

Σε μία έρευνα που διεξήχθη με θέμα την αρχική αντιμετώπιση του κατάγματος του πυελικού οστού, από τους Snowdon. A. W., και συν.(2000) φάνηκε ότι το ποσοστό θνησιμότητας λόγω του κατάγματος του πυελικού οστού και του περαιτέρω τραυματισμού είναι υψηλό και ότι η ανεξέλεγκτη αιμορραγία και οι σηπτικές επιπλοκές αποτελούν της κύριες αιτίες θανάτου. Αυτή η μελέτη έδειξε ότι στο σημείο του ατυχήματος, για την ακινητοποίηση και τη μεταφορά πριν από το νοσοκομείο, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως αρχική περίθαλψη κάτι αντίστοιχο μιας σακούλας φασολιών, ανέλυσαν τα αποτελέσματα της κλινικής πορείας 132 ασθενών με κάταγμα πυελικού οστού και τραυματισμούς από το 1972 έως το 1990. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης έδειξαν ότι το ποσοστό θνησιμότητας περιορίστηκε από 66% σε 34%. Οι μελετητές

πρότειναν ότι τα καλύτερα μέτρα πρωτογενούς και αρχικής θεραπείας θα μπορούσαν να περιορίσουν το ποσοστό των επιπλοκών του κατάγματος του πυελικού οστού (Bruce et al., 2011).

1.6. Έρευνες για την αποτελεσματικότητα στα προγράμματα εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών

Οι Maria. S. J., και συν. (2013) διεξήγαγαν μια μελέτη για να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της διάλεξης και της επίδειξης πρώτων βοηθειών για επιλεγμένους μικρούς τραυματισμούς μεταξύ διαπιστευμένων δραστηριοτήτων κοινωνικής υγείας σε επιλεγμένη περιοχή της περιοχής Uduri. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν την προσέγγιση αξιολόγησης με προ-πειραματικό σχεδιασμό μιας ομάδας προκαταρκτικής δοκιμής και μελέτης. Αυτό το αποτέλεσμα της μελέτης δείχνει ότι η πλειοψηφία κατά 63,3% του δείγματος χρησίμευσε τεχνικές πρώτων βοηθειών από 1 έως 2 χρόνια, η πλειοψηφία 83,3% από αυτούς δεν είχε προηγούμενη εμπειρία παροχής πρώτων βοηθειών και το 100% από αυτούς είχαν λάβει πληροφορίες σχετικά με τις πρώτες βοήθειες μέσω διαφόρων πηγών (Qureshi et al., 2018). Το 93,3% των ατόμων δεν έχουν συμμετάσχει σε εκπαίδευση πρώτων βοηθειών. Αυτή η μελέτη διαπίστωσε ότι η μέση βαθμολογία γνώσεων μετά τη δοκιμή είναι 50% υψηλότερη από την προηγούμενη βαθμολογία γνώσεων, υποδεικνύοντας ότι η γνώση των πρώτων βοηθειών έχει βελτιωθεί σημαντικά. Επιπλέον βελτιώνονται μέσω διαλέξεων και επιδείξεων για ανοιχτές πληγές, κάταγμα του βραχίονα, δάγκωμα φιδιού, δάγκωμα σκύλου κ.λπ. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η επίδειξη διάλεξης και πρώτων βοηθειών ήταν αποτελεσματική στην ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων των πρώτων βοηθειών (Bakke, Bakke & Schwebs, 2017).

Οι Robertson. A., και συν. (2010), πραγματοποίησαν μια έρευνα για να διαπιστώσει την εκτίμηση της στάσης των μαθητών γυμνασιακού επιπέδου στο πρόβλημα των πρώτων βοηθειών, σχετικά με τραυματισμούς και συμβάντα έκτακτης ανάγκης. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε επιλέγοντας τυχαία 642 μαθητές από διαφορετικά γυμνάσια. Τους χορηγήθηκε ένα ερωτηματολόγιο με απλές επιλογές. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι περίπου το 80% των ερωτηθέντων γνωρίζουν τη σημασία των πρώτων βοηθειών, μόνο το 21% πραγματοποιεί τη

διαδικασία πρώτων βοηθειών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και το 67% ισχυρίστηκε ότι οι δεξιότητές τους είναι ανεπαρκείς. Αυτή η έρευνα δεν έδωσε αναμενόμενα αποτελέσματα καθώς διαπιστώθηκε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο, επειδή οι μαθητές δεν μαθαίνουν πρακτικές δεξιότητες. Η εκπαίδευση θα πρέπει να αρχίζει από το ίδιο το δημοτικό σχολείο. (Robertson, King & Tomkinson, 2010).

Το 2009 οι Georg. B., και συν. διερεύνησαν μια πειραματική μελέτη για να αξιολογήσουν κατά πόσο είναι αποτελεσματικό ένα αυτό-δομημένο πρόγραμμα διδασκαλίας αναφορικά με τη γνώση που αφορά στη διαχείριση των πρώτων βοηθειών και την άμεση περίθαλψη ασθενών με εγκαύματα μεταξύ νοσοκόμων προσωπικού σε συγκεκριμένα νοσοκομεία της Ludhiana. Η ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε μεταξύ νοσοκόμων του προσωπικού και διεξήχθη δοκιμή. Υπήρξε πολύ σημαντική διαφορά μεταξύ των βαθμολογιών της πειραματικής ομάδας πριν και μετά τη δοκιμή μεταξύ των νοσοκόμων του προσωπικού σχετικά με τη διαχείριση πρώτων βοηθειών και τη φροντίδα έκτακτης ανάγκης σε ασθενείς με εγκαύματα. Αυτό το αυτό-δομημένο πρόγραμμα διδασκαλίας φάνηκε να είναι αποτελεσματικό στην απόκτηση των γνώσεων σχετικά με τη διαχείριση πρώτων βοηθειών για ασθενείς με εγκαύματα. Αυτό το αποτέλεσμα της μελέτης έδειξε μια πολύ στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των βαθμολογιών γνώσεων των νοσηλευτών που παρακολούθησαν την εκπαίδευση σε υπηρεσίες. Σύμφωνα με τις συστάσεις των ερευνητών, παρόμοιες μελέτες μπορούν να διεξαχθούν σε διαφορετικά περιβάλλοντα και σε διαφορετικούς πληθυσμούς-στόχους, όπως το ευρύ κοινό ή οι φοιτητές νοσηλευτικής (Mathew et al., 2016).

Οι Prabhjot. S., και συν. (2009), διεξήγαγαν μια μελέτη για τον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας μιας τηλεοπτικής εκστρατείας πρόληψης εγκαυμάτων σχετικά με την πρόληψη ηλεκτρικών εγκαυμάτων και πρώτων βοηθειών για εγκαύματα σε παιδιά σχολικής τάξης της Καμπότζης. Οι ερευνητές δημιούργησαν 34 ερωτηματολόγια για 420 μαθητές. Από αυτούς η μέση ηλικία είναι 12 ετών και ένα ποσοστό 55% είναι γυναίκες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 74% των παιδιών παρείχαν ΠΒ κατά τη διάρκεια ηλεκτρικών εγκαυμάτων. Μόνο το 52% των ανθρώπων έχουν τηλεόραση στο σπίτι, αλλά το 78% εξακολουθεί να παρακολουθεί τηλεόραση για κατά μέσο όρο 2 ώρες την ημέρα. Ένα ποσοστό των 36% μαθητών υποστήριξαν ότι απέκτησαν πληροφορίες

πρώτων βοηθειών μέσω αυτού του μέσου. Το 7% μόνο ήξερε πώς να κυλήσει στο έδαφος εάν τα ρούχα του έπιαναν φωτιά, ενώ σχεδόν το 50% έχυne νερό σε λάδι που είχε πιάσει φωτιά. Αυτή η μελέτη υποδηλώνει ότι μια εκστρατεία πρόληψης εγκαυμάτων από την τηλεόραση θα μπορούσε να είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για τη βελτίωση των γνώσεών τους, ειδικά εάν εγκριθεί από έναν αριθμό αρχών (Saini, Ranadive & Mahal, 2009).

Ο Devan. P. J, (2008), πραγματοποίησε μια μελέτη για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του δομημένου προγράμματος διδασκαλίας στη γνώση, τη στάση και τις δεξιότητες στη διαχείριση των πρώτων βοηθειών μεταξύ των νέων της υπαίθρου στο Vellore. Η μελέτη διεξήχθη μεταξύ δύο ομάδων, δηλαδή της πειραματικής ομάδας και της ομάδας ελέγχου. Δομημένα μαθήματα είναι διαθέσιμα μόνο στην πειραματική ομάδα. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι υπάρχει μια θετική συσχέτιση μεταξύ γνώσης και στάσεων στην πειραματική ομάδα, ενώ η ομάδα ελέγχου έχει ανεπαρκή γνώση και μέτρια συμπεριφορά στη διαχείριση έκτακτης ανάγκης. (Frank, 2017).

Σε μια έρευνα που διεξήγαγαν οι Quan. L., και συν. (2003), σχετικά με την αξιολόγηση του δομημένου προγράμματος διδασκαλίας για τον τυχαίο πνιγμό των παιδιών, χορηγήθηκε ένα ερωτηματολόγιο στο δείγμα. Στην έρευνα πήραν μέρος γονείς από έξι χώρες. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι οι γνώσεις των γονέων σχετικά με τον τρόπο παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση πνιγμού, αυξάνεται από 11% σε 41%. Αναφορικά με αυτό, το ποσοστό θνησιμότητας που αφορά τα βρέφη μειώθηκε κατά 85% και στα παιδιά ηλικίας 1 έως 4 έπεσε κατά περίπου 40% μετά από ένα έτος. Αυτή η έρευνα οδήγησε στο συμπέρασμα ότι το δομημένο πρόγραμμα διδασκαλίας στους γονείς είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την πρόληψη τυχαίας ασφυξίας και πνιγμού (Wilks & Pendergast, 2017).

Ο Engeland. A, (2002), πραγματοποίησε μια σχετική έρευνα για να διαπιστώσει κατά πόσο είναι αποτελεσματικό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικά με τη γνώση και τη στάση των αναφερόμενων για τις πρώτες βοήθειες, την αυτό-αποτελεσματικότητα και την επιδιωκόμενη συμπεριφορά σε κρίσιμες καταστάσεις στα γυμνάσια της Νορβηγίας. Ο ερευνητής χρησιμοποίησε έναν σχεδόν πειραματικό σχεδιασμό για να αξιολογήσει τα αποτελέσματα του εκπαιδευτικού προγράμματος όσον αφορά τη γνώση και τη στάση στις πρώτες βοήθειες, την αυτό-αποτελεσματικότητα και την επιδιωκόμενη

συμπεριφορά σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Το σχέδιο περιλαμβάνει εγχειρίδια, βίντεο και εγχειρίδια εκπαιδευτικών. Το δείγμα συγκεντρώθηκε από ερωτηματολόγια πριν και μετά τη δοκιμή από 82 σχολεία τα οποία είχαν επιλεγεί τυχαία. Ένα ξεχωριστό ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από εκπαιδευτικούς έδειξε ότι η εφαρμογή του σχεδίου ήταν χαμηλή. Διαπιστώθηκε με αυτό ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές σε πολλές μεταβλητές. (Engeland et al., 2002).

Οι Huang. M. C., και συν. (2002), έχουν πραγματοποιήσει μια μελέτη για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στις γονικές πρακτικές για επαναλαμβανόμενους εμπύρετους σπασμούς. Σε 326 γονείς, ο ερευνητής έκανε χρήση του μη ισοδύναμου σχεδιασμού ομάδας σύγκρισης, για να αξιολογήσει τα αποτελέσματα παρέμβασης. Τα δείγματα επιλέχθηκαν εθελοντικά για 196 γονείς, για να λάβουν ένα φυλλάδιο μέσω ταχυδρομείου σχετικά με την προστασία του παιδιού και την καθοδήγησή του, και για 130 γονείς για να παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα 2 ωρών σχετικά με την προστασία του παιδιού και την τοποθέτησή του, κατά τη διάρκεια των εμπύρετων σπασμών στο πλευρό του. Πραγματοποιήθηκαν πέντε τηλεφωνικές συνεντεύξεις εντός 24 μηνών μετά τις παρεμβάσεις. Από τη μελέτη αυτή συμπεραίνεται ότι οι γονείς έχουν βελτιωθεί σημαντικά στις προτεινόμενες πρακτικές, ιδιαίτερα στην προστασία του παιδιού και στην σωστή του τοποθέτηση. Αυτή η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το ταχυδρομικό φυλλάδιο σημείωσαν σημαντικές βελτιώσεις στις προτεινόμενες γονικές πρακτικές (Wilks & Pendergast, 2017).

Σε μελέτη που διεξήχθη από τους Liu. C. C., και συν. (2000), με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός εκπαιδευτικού προγράμματος έναντι των μέτρων γνώσης και πρώτων βοηθειών, συμμετείχαν 129 γονείς με επιληπτικά παιδιά. Οι γονείς τοποθετήθηκαν τυχαίοποιημένα σε πειραματικές ομάδες και ομάδες ελέγχου την ημέρα παρακολούθησης του προγράμματος και κλήθηκαν να συμπληρώσουν ένα προκαταρκτικό ερωτηματολόγιο 3 εβδομάδες πριν από τη συνάντηση. Η ομάδα ελέγχου συμπλήρωσε το ίδιο ερωτηματολόγιο πριν από το πρόγραμμα, ενώ η πειραματική ομάδα ολοκλήρωσε το ίδιο test μετά το πρόγραμμα. Μέσω της εκπαίδευσης γνώσης και των μέτρων πρώτων βοηθειών για παιδιά με επιληψία, οι γνώσεις, οι στάσεις, οι ανησυχίες και τα προληπτικά μέτρα της επιληψίας της πειραματικής ομάδας βελτιώθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης

δείχνουν ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα παρέμβασης μπορούν να αλλάξουν αποτελεσματικά τη γνώση, τη στάση, το άγχος και τα ανεπαρκή μέτρα πρώτων βοηθειών των γονέων για την επιληψία (Tomruk et al., 2007).

2. Η πρόληψη και η παροχή πρώτων βοηθειών στο σχολικό περιβάλλον

2.1. Η γνώση των εκπαιδευτικών στις πρώτες βοήθειες στα νηπιαγωγεία

Οι εκπαιδευτικοί σε πέντε δημοτικά σχολεία ρωτήθηκαν για τις γνώσεις τους σχετικά με την επιληψία. Μια ανάλυση των 113 απαντήσεων των εκπαιδευτικών αποκάλυψε ελλείμματα γνώσης. Οι λανθασμένες αντιλήψεις σχετικά με τις πρώτες βοήθειες ήταν επίσης συχνές. Λίγοι εκπαιδευτικοί δεν είχαν παρακολουθήσει κανένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την επιληψία. Μόνο το 1/5 των δασκάλων ήταν βέβαιοι για τον τρόπο αντιμετώπισης ενός παιδιού με επιληπτικά επεισόδια. Μια περιγραφική μελέτη διεξήχθη στις πολιτείες Midwestern των ΗΠΑ για να προσδιοριστεί η έκταση της εκπαίδευσης και της γνώσης περί επείγουσας φροντίδας των εκπαιδευτικών του δημοσίου σχολείου (Mathew et al., 2016).

Ένας ακόμα στόχος ήταν η εκτίμηση της συχνότητας των τραυματισμών και της ασθένειας στο σχολικό περιβάλλον που απαιτεί την άμεση ανταπόκριση από το δάσκαλο. Από 334 δασκάλους που δεν είχαν προηγούμενη γνώση του τεστ, το ένα τρίτο από αυτούς δεν είχαν ειδική εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες. Η βαθμολογία που σημειώθηκε για όλους τους ερωτηθέντες που συμμετείχαν στο τεστ επείγουσας περίθαλψης ήταν 58%. Σημειώθηκαν σημαντικές ελλείψεις για αναγνώριση και κατάλληλη αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης των μαθητών. Συνήχθη το συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι δάσκαλοι του δημοσίου σχολείου σε αυτήν τη μελέτη ήταν ανεπαρκείς τόσο στην εκπαίδευση όσο και στη γνώση της περίθαλψης έκτακτης ανάγκης και των βασικών τρόπων υποστήριξης της ζωής (Bruce et al., 2011).

Σε μια περιγραφική μελέτη που διεξήχθη για τον προσδιορισμό της γνώσης ενός δείγματος εκπαιδευτικών στην Τουρκία, σχετικά με τη διοίκηση πρώτων βοηθειών, ένα σύνολο 312 εκπαιδευτικών συμμετείχαν σε αυτή τη μελέτη και τα δεδομένα ελήφθησαν χρησιμοποιώντας ένα ερωτηματολόγιο. Σε αυτό υπήρχαν 30 ερωτήσεις οι οποίες βοηθούσαν στην επεξήγηση των εκπαιδευτικών και καθόριζαν τις πληροφορίες και τη τοποθέτησή τους σε σχέση με τις πρώτες βοήθειες. Σε αυτήν την έρευνα διαπιστώθηκε

ότι ένα μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών δεν έχει σωστή γνώση σχετικά με τις πρώτες βοήθειες. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν εξηγούσαν την αύξηση της ηλικίας του δασκάλου, την αρμόζουσα πρακτική πρώτων βοηθειών η οποία γινόταν όλο και πιο απίθανη. Συμπερασματικά, οι εκπαιδευτικοί δεν φαίνεται να είχαν αρκετές γνώσεις πάνω στις πρώτες βοήθειες (Saini, Ranadive & Mahal, 2009).

Μία άλλη περιγραφική μελέτη διεξήχθη για την αξιολόγηση του επιπέδου των γνώσεων των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Ajman όσον αφορά την άμεση αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης οδοντικού τραύματος. Αυτό πραγματοποιήθηκε μέσω ενός αυτοδιαχειριζόμενου δομημένου ερωτηματολογίου που δόθηκε σε εκπαιδευτικούς σε τυχαία επιλεγμένα δημοτικά σχολεία στο Ajman. Συνολικά έδωσαν απαντήσεις 161 εκπαιδευτικοί. Μεταξύ 138 ερωτηθέντων έδωσαν την κατάλληλη διαχείριση για σπασμένο δόντι. Ένα μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών δεν έδειξε ικανοποίηση με το επίπεδο γνώσεων για το οδοντικό τραύμα και η πλειοψηφία ενδιαφερόταν να αποκτήσει επιπλέον εκπαίδευση σχετικά με το θέμα. Τα ευρήματα αποκάλυψαν ότι το επίπεδο γνώσεων σχετικά με τη διαχείριση του οδοντικού τραύματος μεταξύ των δασκάλων του σχολείου στο Ajman είναι ανεπαρκές και οι εκπαιδευτικές εκστρατείες είναι απαραίτητες για τη βελτίωση της αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης των οδοντικών τραυματισμών (Uray et al., 2003).

Επίσης, πραγματοποιήθηκε μια διατομή μελέτης μεταξύ των μελών του προσωπικού σε επιλεγμένα προσχολικά της Σαγκάης της Κίνας. Τα δεδομένα ελήφθησαν χρησιμοποιώντας ένα ερωτηματολόγιο πολλαπλής επιλογής. Δεν υπήρξε ούτε ένα άτομο από το προσωπικό που απάντησε σωστά σε όλες τις ερωτήσεις. Ένα ποσοστό 3,7% (39 άτομα) πέτυχαν επιτυχής βαθμολογία. Αναλυτικότερα, τα άτομα δεν είχαν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις πρώτες βοήθειες για περίπτωση σπασμών (μόνο ένα ποσοστό 16,5% απάντησαν ορθά), χημικών τραυματισμών στο μάτι (23%), εισπνεόμενου δηλητηρίου (27,6%) και πνιγμού ή βήχα (30,1%). Μια άλλη αξιολόγηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης απέδειξε ότι οι βαθμολογίες ήταν σημαντικά υψηλότερες ανάμεσα στα μέλη του προσωπικού με περισσότερη εκπαίδευση, εκείνων που είχαν λάβει εκπαίδευση πρώτων βοηθειών πριν ή ήταν ήδη πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης, ή νεότεροι υπάλληλοι και μέλη του προσωπικού από αγροτικές περιοχές. Συμπερασματικά, το επίπεδο των γνώσεων πρώτων βοηθειών μεταξύ των προσχολικών υπαλλήλων στη Σαγκάη ήταν χαμηλό (Qureshi et al., 2018).

Μία μελέτη που πραγματοποιήθηκε στη Βραζιλία για την αξιολόγηση των γνώσεων 89 εκπαιδευτικών σχετικά με το οδοντικό τραύμα. Εφαρμόστηκε ένα ερωτηματολόγιο χωρισμένο σε τρία μέρη που περιείχαν ερωτήσεις σχετικά με τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης σε περιπτώσεις οδοντικού τραύματος. Από το δείγμα, μόνο ένα ποσοστό του 13% των δασκάλων θα προσπαθούσε να αναφυτέψει το δόντι στην ρίζα και μόνο το 7% υποστήριξε ότι θα επιχειρούσε να τοποθετήσει το δόντι σε κάποιο υγρό, ενώ το 58% θα το αποθήκευε σε ένα κομμάτι χαρτί, πανί ή καθαρό δοχείο. Σε σχέση με την αναφύτευση, το 75% ανέφερε ότι θα κρατούσε το δόντι από τη βάση του, το 79% ανέφερε ότι πρώτα θα απευθυνόταν στον οδοντίατρο και το 80% θεώρησε ότι η θεραπεία έπρεπε να είναι άμεση. Όσον αφορά την προετοιμασία των δοντιών, το 46% το διατηρούσε σε φυσιολογικό ορό, 24% σε νερό και μόνο το 11% σε γάλα. Όσον αφορά το σπασμένο δόντι, μόνο το 15% απάντησε σωστά ότι θα επαναφύτευαν το γαλακτωματοποιημένο δόντι και έπειτα θα απευθύνονταν στον οδοντίατρο. Στη μελέτη που έγινε για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος υγείας στις γνώσεις παιδιατρικών πρώτων βοηθειών μεταξύ των νηπιαγωγών Port Said, το δείγμα είναι τύπου ευκολίας και περιελάμβανε 50 εκπαιδευτικούς νηπιαγωγείων (Pandey et al., 2017).

Η συγκέντρωση των στοιχείων έγινε μέσω ερωτηματολογίων για να εξακριβωθούν οι γνώσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις πρώτες βοήθειες. Τα αποτελέσματα της μελέτης αποκάλυψαν ότι ο μέσος όρος της γνώσης των συμμετεχόντων ήταν $22,2 \pm 5,0$. Μια προοπτική μελέτη παρέμβασης που πραγματοποιήθηκε με 1000 εκπαιδευτικούς (500 σε αστικές και 500 σε αγροτικές περιοχές) επιλέχθηκαν τυχαία από ολόκληρη την κυβέρνηση και τον ιδιωτικό, πρωτοβάθμιο (δημοτικό) και δευτεροβάθμιο (γυμνάσιο) τομέα της περιοχής Nellore του Andhra Pradesh, Ινδία. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε τρεις φάσεις και ολοκληρώθηκε για μια περίοδο 9 μηνών (Hammett, 2016).

Η συνολική γνώση των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διαχείριση έκτακτης ανάγκης των τραυματικών τραυματισμών ήταν ανεπαρκής και σημαντικές διαφορές βρέθηκαν στη γνώση των εκπαιδευτικών πριν και μετά την ενημερωτική προώθηση. Ενημερωτικά προγράμματα προώθησης για τη βελτίωση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης αυτής της ομάδας της κοινότητας, οι οποίες είναι γενικά η πρώτη

γραμμή βοήθειας σε περίπτωση τραύματος στα σχολεία, είναι υποχρεωτική (Brito et al., 2020).

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε για την αξιολόγηση του επιπέδου γνώσης των μέτρων έκτακτης ανάγκης στους καθηγητές ενδιάμεσων σχολείων του Κουβέιτ και για να προσδιοριστεί εάν μια σύντομη διάλεξη σχετικά με το στόμιο και την αναφύτευση των δοντιών θα μπορούσε να βελτιώσει τις γνώσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με αυτό το θέμα. Ογδόντα πέντε καθηγητές σε δύο ενδιάμεσα σχολεία (παιδιά 10-14 ετών) στο Κουβέιτ υποβλήθηκαν σε συνέντευξη χρησιμοποιώντας ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με τις γνώσεις τους πάνω στις πρώτες βοήθειες. Μια ενημερωτική διάλεξη 30 λεπτών σχετικά με την απόφραξη και την αναφύτευση των δοντιών παρουσιάστηκε σε μια ομάδα 43 εκπαιδευτικών. Το επίπεδο γνώσης των εκπαιδευτικών επανεξετάστηκε χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο, μετά από τη διάλεξη. Βελτίωση της γνώσης των εκπαιδευτικών σε επαρκές (βαθμολογία 2) ή πλήρες (βαθμολογία 3) παρατηρήθηκε μετά τη διάλεξη και στις πέντε κατηγορίες. Οι γενικές γνώσεις σχετικά με την απόφραξη και την αναφύτευση των δοντιών βελτιώθηκαν από 39% σε 97% και οι γνώσεις για τα μόνιμα και πρωτογενή δόντια που αφαιρούνται από 8% σε 71% (Tomruk et al., 2007).

Ακόμα, η γνώση για το πώς θα καθαριστεί ένα σπασμένο δόντι αυξήθηκε από 5% στο 93%. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι πολλά σπασμένα δόντια στα παιδιά του σχολείου μπορούν να σωθούν με αναφύτευση εάν οι δάσκαλοι του σχολείου μάθουν τι να κάνουν σε περίπτωση που ένα δόντι είναι σπασμένο. Σε μια διάλεξη που ακολούθησε συζήτηση, αποδείχθηκε μια αποτελεσματική και αποδοτική μέθοδος παρέμβασης για την ενίσχυση του επιπέδου γνώσης των εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να μπορούν να επιτευχθούν κατάλληλες οδοντιατρικές πρώτες βοήθειες (Kuepper et al., 2003).

Σε μία μελέτη που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των δασκάλων του δημοτικού σχολείου της περιοχής Dehradun του Uttara, Ινδία. 50 καθηγητές δημοτικού σχολείου επιλέχθηκαν με κατάλληλη δειγματοληψία. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με ερωτηματολόγιο γνώσης (μέγιστη δυνατή βαθμολογία 42). Η πλειονότητα (94%) των εκπαιδευτικών ήταν γυναίκες. Το αποτέλεσμα έδειξε ότι η μέση βαθμολογία της γνώσης των πρώτων βοηθειών ήταν $27,32 \pm 5,73$. Τα ευρήματα τονίζουν την ανάγκη για τέτοια προγράμματα κατάρτισης, τα οποία με τη σειρά τους μπορούν να βελτιώσουν το γενικό επίπεδο υγείας των παιδιών. Τα άτομα ήταν ηλικίας 16 ετών και άνω, στο πλαίσιο της

έρευνας για την υγεία του πληθυσμού της Νέας Νότιας Ουαλίας το 2007, που τέθηκαν σε συνεχή τηλεφωνική έρευνα για τους κατοίκους (Altintas et al., 2005).

Το κύριο μέτρο της έκβασης ήταν το σταθμισμένο ποσοστό του πληθυσμού με βέλτιστη γνώση πρώτων βοηθειών για εγκαύματα. Συνολικά, 7320 ερωτηθέντες ρωτήθηκαν σχετικά με τραυματισμούς από εγκαύματα και πρώτες βοήθειες. Από τον πληθυσμό που ερωτήθηκε, το 82% ανέφερε ότι πρώτα θα προσπαθήσει να ρίξει την θερμοκρασία του εγκαύματος με νερό και το 9% ανέφερε ότι θα ρίξει την θερμοκρασία του εγκαύματος για τα προτεινόμενα 20 λεπτά. Από τους ερωτηθέντες πολύ λίγοι ανέφεραν ότι θα προσπαθούσαν να αφαιρούσαν τα ρούχα του ασθενούς και θα κρατούσαν τον τραυματία ζεστό. Οι πιο συνηθισμένες πηγές που μπορούσε να αντλήσει κανείς πληροφορίες πρώτων βοηθειών ήταν ένα βιβλίο πρώτων βοηθειών (42%) και το Διαδίκτυο (33%)(Hatzakis et al., 2005).

Η μελέτη έγινε σε 131 καθηγητές Φυσικής Αγωγής στο Chennai της Ινδίας για να αξιολογούν τις γνώσεις τους σχετικά με την απόφραξη των δοντιών και τη διαχείριση έκτακτης ανάγκης με τη χρήση αυτό-χορηγούμενου ερωτηματολογίου, όπου μόνο το 15,3% είχε προηγούμενη εμπειρία από το σπασμένο δόντι στο παιδί και το 64,1% από αυτά γνώριζε την ανάγκη για άμεση αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης (Megahed et al., 2016).

Η μελέτη έδειξε έλλειψη γνώσεων σχετικά με την απόφραξη των δοντιών και τη διαχείριση έκτακτης ανάγκης μεταξύ των καθηγητών φυσικής αγωγής και συνιστώμενα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι απαραίτητα για τη βελτίωση του επιπέδου των γνώσεών τους. Μια διατομή μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 32 δημόσιους παιδικούς σταθμούς νηπιαγωγείων στη Βραζιλία, για να χαρακτηρίσει τις γνώσεις και τις συμπεριφορές τους σχετικά με το τραύμα στα πρωτογενή δόντια και τη σχέση με το εκπαιδευτικό επίπεδο, την εργασιακή εμπειρία, την εμπειρία με οδοντικό τραύμα και την εκπαίδευση πρώτων βοηθειών. Από τους 213 δασκάλους, το 93,9% δεν γνώριζε το οδοντικό τραύμα. Το 23% μόνο από τους επαγγελματίες έλαβαν εκπαίδευση πρώτων βοηθειών και το 16,3% μόνο από αυτούς αφορούσαν το θέμα του οδοντικού τραύματος (Li et al., 2012).

Δεν διαπιστώθηκε σχέση μεταξύ επαγγελματικής εμπειρίας και εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών και συμπεριφοράς εκπαιδευτικών προσχολικής ηλικίας που αντιμετώπιζαν οδοντικό τραύμα. Όσον αφορά το εκπαιδευτικό επίπεδο, υπήρχε σχέση

μόνο σε αλληλεξάρτηση με την αναζήτηση θεραπείας ($p = 0,02$). Οι συγκρίσεις μεταξύ της εμπειρίας του οδοντικού τραύματος και της συμπεριφοράς των προσχολικών δασκάλων ήταν σημαντικές για τις διαδικασίες για κάταγμα πρωτογενούς δοντιού ($p = 0,02$). Η γνώση αυτής της ομάδας προσχολικών δασκάλων δεν είναι επαρκής και αυτή η έλλειψη προετοιμασίας εμποδίζει την παρακολούθηση των σωστών διαδικασιών όταν συμβαίνει ένα ατύχημα, αφήνοντας έτσι τη διαχείριση τέτοιων ατυχημάτων να καθοδηγείται από πεποιθήσεις (Layon et al., 2009).

2.2. Η στάση των εκπαιδευτικών στα νηπιαγωγεία για τη γνώση των πρώτων βοηθειών

Στο Midwestern των Η.Π.Α., παρ' όλο που το ένα τρίτο των σπουδαστών δεν έχουν ειδική εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες, οι περισσότεροι από αυτούς συμφώνησαν απόλυτα ότι απαιτείται εκπαίδευση επείγουσας φροντίδας, λόγω της ανεπάρκειας στην αναγνώριση και την κατάλληλη αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης των μαθητών. Οι περισσότεροι από τους δασκάλους του δημόσιου σχολείου ήταν ανεπαρκείς τόσο στην εκπαίδευση όσο και στη γνώση της περίθαλψης έκτακτης ανάγκης και των βασικών τρόπων υποστήριξης της ζωής (Mathew et al., 2016).

Οι καθηγητές σε πέντε δημοτικά σχολεία ρωτήθηκαν για τη στάση τους σχετικά με την επιληψία. Μια ανάλυση των απαντήσεων των 113 καθηγητών αποκάλυψε ότι οι παρεξηγήσεις σχετικά με τις πρώτες βοήθειες ήταν συχνές. Λίγοι εκπαιδευτικοί δεν είχαν παρακολουθήσει κανένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την επιληψία. Μόνο περίπου το 1/5 των δασκάλων ήταν βέβαιοι για την αντιμετώπιση ενός παιδιού με επιληψία. Μια περιγραφική μελέτη διεξήχθη σε πολιτείες στο Midwestern, ΗΠΑ και οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες συμφώνησαν απόλυτα ότι θα πρέπει να απαιτείται εκπαίδευση επείγουσας φροντίδας σε προγράμματα προετοιμασίας εκπαιδευτικών (Bruce et al., 2011).

Σημειώθηκαν σημαντικές ελλείψεις για αναγνώριση και κατάλληλη αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης των μαθητών. Συνήχθη το συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι δάσκαλοι του δημοσίου σχολείου σε αυτήν τη μελέτη ήταν ανεπαρκείς τόσο στην κατάρτιση όσο και στη γνώση της περίθαλψης έκτακτης ανάγκης και των βασικών τρόπων υποστήριξης της ζωής. Μια διατομή μελέτη πραγματοποιήθηκε μεταξύ των μελών του προσωπικού σε επιλεγμένα προσχολικά εκπαιδευτήρια της Σαγκάης, Κίνα (Robertson, King & Tomkinson, 2010).

Από τους υπαλλήλους οι περισσότεροι έδειξαν να συμφωνούν ότι η παροχή πρώτων βοηθειών ήταν σημαντική. Το μεγαλύτερο ποσοστό υποστήριξε ότι ήταν σημαντικό και χρήσιμο για αυτούς να μάθουν παιδιατρικές πρώτες βοήθειες. Η μελέτη διεξήχθη στην επαρχία Afyonkarahisar της Τουρκίας σε δασκάλους προσχολικής ηλικίας που εργάζονται σε σχολική περιοχή. Οι εκπαιδευτικοί προσχολικής ηλικίας στη μελέτη ενδιαφέρονται να λάβουν κατάλληλη εκπαίδευση για την παροχή πρώτων βοηθειών και βασικής υποστήριξης ζωής. Η μελέτη συνιστά ότι, καθώς η προσχολική εκπαίδευση διαδίδεται ευρέως, τα συμμετέχοντα άτομα σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να έχουν επείγουσα, ουσιώδη και επαναλαμβανόμενη εκπαίδευση σχετικά με την παροχή πρώτων βοηθειών. Σύμφωνα με τη διατομή μελέτης που πραγματοποιήθηκε σε 262 τυχαία επιλεγμένους καθηγητές σχολείων στο Mysore η αντίληψη των πρώτων βοηθειών, χρησιμοποιώντας αυτό-διαχειριζόμενο ερωτηματολόγιο, βρέθηκε να είναι άκρως αρνητική (Saini, Ranadive & Mahal, 2009).

2.3. Έρευνες σχετικά με την πρόληψη και τη βασική γνώση ως προς τις πρώτες βοήθειες από τους εκπαιδευτικούς

Οι Delavar. M. A., και συν. (2012) πραγματοποίησαν μια διατομή μελέτης για να αξιολογήσουν τις γνώσεις, τη στάση και τις πρακτικές των εργαζομένων σε θέσεις νοσηλείας που έχουν τοποθετηθεί σε βάσεις διάσωσης και βοήθειας της κοινωνίας στο Ιράν. Αυτή η έρευνα αφορά 219 ενεργούς νοσοκόμες από 13 διαφορετικές περιοχές. Χρησιμοποιήστε τυχαία δειγματοληψία συμπλέγματος για να επιλέξετε δεδομένα και χρησιμοποιήστε προκαταρκτικά ερωτηματολόγια για να αξιολογήσετε τις γνώσεις και τις στάσεις. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι το 83% των νοσηλευτών ήξεραν πώς να εκτελέσουν CPR σωστά, ενώ το 94% των νοσηλευτών δεν ήξερε πώς να εκτελέσει CPR. Οι μελετητές οδηγήθηκαν στο συμπέρασμα ότι οι εργαζόμενοι είχαν μέτριο επίπεδο γνώσης, στάσης και πρακτικής απέναντι στις γνώσεις για τις πρώτες βοήθειες (Delavar et al., 2012).

Οι Deepak. M. & sabitha. N. (2012) έχουν πραγματοποιήσει μια περιγραφική μελέτη για να αξιολογήσουν τις γνώσεις σχετικά με τα μέτρα πρώτων βοηθειών μεταξύ των μελών της ομάδας αυτοβοήθειας στο Mangalore. Αυτή η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 100 δείγματα εφαρμόζοντας τεχνικές δειγματοληψίας. Οι μελετητές δημιούργησαν ένα δομημένο ερωτηματολόγιο για να ερευνήσουν τις γνώσεις πρακτικών πρώτων

βοηθειών μεταξύ διαστήματος 2 Οκτωβρίου και 13 Νοεμβρίου. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι το 62% της πλειοψηφίας των δειγμάτων είχε καλή γνώση και το 38% είχε μέση γνώση της πρακτικής πρώτων βοηθειών (Deepak & Nayak, 2012).

Οι Abbas. A., και συν. (2011) πραγματοποίησαν μια συγκριτική μελέτη για την αξιολόγηση του επιπέδου γνώσης των φοιτητών ιατρικής που εκπαιδεύτηκαν σε πρώτες βοήθειες και φοιτητών ιατρικής χωρίς εκπαίδευση σε καρδιοπνευμονική ανάνηψη, σημεία αποκατάστασης άσθματος και αιμορραγία. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 250 φοιτητές Ιατρικής. Από αυτούς, 125 άτομα εκπαιδεύτηκαν και 125 δεν εκπαιδεύτηκαν. Εφαρμόστηκε βολική τεχνική δειγματοληψίας για να επιλεγούν μαθητές. Επιπροσθέτως, χρησιμοποιήθηκε ένα προκαταρκτικό αυτό-διαχειριζόμενο ερωτηματολόγιο για τη συλλογή δεδομένων. Το ερωτηματολόγιο κάλυψε όλα τα κύρια θέματα πρώτων βοηθειών και βασικής υποστήριξης ζωής. Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας φάνηκε ότι οι εκπαιδευμένοι μαθητές έχουν σημαντικά καλύτερα αποτελέσματα από τους μη εκπαιδευμένους μαθητές όσον αφορά την καρδιοπνευμονική ανάνηψη, τη θέση ανάκαμψης, το άσθμα και την αιμορραγία (Karoor et al., 2017).

Οι Njogu (2011) έχουν διεξάγει μια αναδρομική έρευνα για να εκτιμήσουν τις γνώσεις σχετικά με τη διαχείριση των τραυματισμών από ηλεκτρικά εγκαύματα μεταξύ των ασθενών στο εθνικό νοσοκομείο Kenyatta. Αυτή η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 120 ασθενείς που παρουσίασαν διαδοχικά τραυματισμούς από εγκαύματα μεταξύ Ιανουαρίου 2005 έως Δεκεμβρίου 2009. Οι μελετητές δημιούργησαν ένα τυπικό ερωτηματολόγιο για τις γνώσεις πρώτων βοηθειών και τη διαχείριση των εγκαυμάτων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι ασθενείς έχουν αρκετά χαμηλό επίπεδο γνώσεων αναφορικά με τη διαχείριση πρώτων βοηθειών (Njogu, 2011).

Οι Nyambak & Kevin. O. (2011), πραγματοποίησαν μια περιγραφική μελέτη διατομής για την εκτίμηση μιας γνώσης, στάσης και πρακτικής στη διαχείριση των πρώτων βοηθειών της επίσταξης από ατύχημα και έκτακτη ανάγκη μεταξύ κλινικού προσωπικού στην Kenyatta. Αυτή η μελέτη διεξήχθη σε 70 κλινικούς υπαλλήλους κατά τη διάρκεια μεταξύ 2 μηνών χρησιμοποιώντας ένα δομημένο ερωτηματολόγιο σχετικά με το «τσίμπημα» της μύτης, τη ρινική συσκευασία και την καθιστή θέση κλίσης προς τα εμπρός. Η έρευνα είχε ως αποτέλεσμα ότι το κλινικό προσωπικό δεν έχει αποκτήσει επαρκείς γνώσεις των τυπικών μέτρων πρώτων βοηθειών σε τέτοιες περιπτώσεις (Metok, 2014).

Οι Khan. A., et al., (2010) πραγματοποίησαν μια έρευνα για να αξιολογήσουν τη στάση των φοιτητών του Καράτσι και της πρακτικής γνώσης των μέτρων πρώτων βοηθειών. Η έρευνα διεξήχθη σε 6 διαφορετικά κολέγια, εκ των οποίων 3 προέρχονταν από ιατρικές σχολές και 3 από μη ιατρικές σχολές. Οι μελετητές για να επιλέξουν τους μαθητές χρησιμοποίησαν τη μέθοδο της συνέντευξης. Από αυτό το δείγμα, 78 μαθητές πήραν μέρος σε επίσημη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι οι μαθητές που έχουν λάβει επίσημη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών έχουν υψηλότερη βαθμολογία από εκείνους που δεν έχουν λάβει επίσημη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών. Οι ερευνητές προτείνουν την εισαγωγή προγραμμάτων πρώτων βοηθειών σε επίπεδο σχολείου και πανεπιστημίου (Khan. et al., 2010).

Οι Batfer. M., et al., (2007) πραγματοποίησαν μια έρευνα για να εκτιμήσουν τη γνώση και τη στάση των εκπαιδευτικών πρώτων βοηθειών στα τουρκικά δημοτικά σχολεία. Η έρευνα αφορούσε 312 εκπαιδευτικούς. Τα στοιχεία συλλέχθηκαν χρησιμοποιώντας 30 ερωτηματολόγια πρώτων βοηθειών. Τα ερωτηματολόγια ήταν χρήσιμα εργαλεία για να βοηθήσουν στον εντοπισμό των εκπαιδευτικών και στον προσδιορισμό των γνώσεων και της στάσης τους έναντι των πρώτων βοηθειών. Τα αποτελέσματα της μελέτης διαπίστωσαν ότι καθώς οι εκπαιδευτικοί γερνούν, η σωστή πρακτική πρώτων βοηθειών γίνεται όλο και πιο σημαντική. Οι μελετητές συμπέραναν ότι ένα μεγάλο ποσοστό δασκάλων δεν έχει τη σωστή γνώση και στάση σχετικά με τις πρώτες βοήθειες (Frank, 2017).

Οι Miller και Spicer (1998) διεξήγαγαν μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε μελέτη για την αξιολόγηση των γνώσεων και των πρακτικών των μικρών τραυματισμών μεταξύ των παιδιών γυμνασίου σε αστικές και αγροτικές περιοχές. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 112 μαθητές αστικών και 110 αγροτικών γυμνασίων. Το λάδι καψίματος, η βαζελίνη, το ταλκ σε σκόνη, ήταν απαντήσεις που δόθηκαν από τους αστικούς μαθητές, ενώ η άρδευση στην πληγή ήταν μια από τις απαντήσεις από τους μαθητές της υπαίθρου. Το πλύσιμο των πληγών με νερό, η χρήση αλοιφής, dettol, αλκοόλ, κ.λπ. αναφέρθηκε από τους αστικούς μαθητές, ενώ περισσότεροι από τους μαθητές της υπαίθρου μίλησαν για τη χρήση μουστάρδας και άλλων ελαίων. Η ανάγκη για σχετική εκπαίδευση στον τομέα της υγείας τονίστηκε στους μαθητές της υπαίθρου (Miller & Spicer, 1998).

Οι Al khamees. N., και συν. (2006) σε έρευνα που διεξήγαγαν για να αξιολογήσουν τη γνώση και τη στάση των πρώτων βοηθειών μεταξύ των σπουδαστών στο Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ. Αυτή η έρευνα διεξήχθη σε πληθυσμό 562 φοιτητών οι οποίοι προέρχονταν από κολέγια επιστημών όσο και από κολέγια λογοτεχνίας με τυχαία τεχνική δειγματοληψίας. Χρησιμοποιήθηκε ένα δομημένο ερωτηματολόγιο, αποτελούμενο από τα δημογραφικά δεδομένα, 20 ερωτήσεων δοκιμών γνώσεων και 20 εξερεύνησης στάσεων. Οι απαντήσεις που δόθηκαν, ερμηνεύτηκαν από τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνοντας ότι οι γυναίκες φοιτήτριες από το Science College είχαν σημειώσει σημαντικά υψηλότερα σκορ γνώσεων από τους άνδρες φοιτητές. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι περισσότερες από τις πρώτες βοήθειες και τα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ φαίνονταν λογικές για τους άνδρες και ειδικά για εκείνους στη Σχολή Επιστολών (Al-Khamees et al., 2006).

Οι Parnell. M., et al., (2006), επανεξέτασαν μια μελέτη στοχεύοντας στην αξιολόγηση της γνώσης και της στάσης απέναντι στην ανάνηψη σε νέους και μαθητές γυμνασίου. Σε αυτή τη μελέτη συμμετείχαν 494 μαθητές ηλικιακής ομάδας 18 έως 20 ετών. Για την αξιολόγηση τόσο της γνώσης όσο και της στάσης σχετικά με την ανάνηψη χρησιμοποιήθηκε μια μέθοδος ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνουν ότι οι μαθητές έχουν δείξει κακές θεωρητικές γνώσεις ανεξάρτητα από γυναίκες και άνδρες μαθητές. Παρόλο που η πλειοψηφία μαθητών γυμνασίου δείχνουν προθυμία και έχουν την παρακίνηση να μάθουν καρδιοπνευμονική ανάνηψη, ένα μικρότερο ποσοστό μαθητών δείχνει αρνητική στάση απέναντι στην καρδιοπνευμονική ανάνηψη. Αυτό αποτελεί προφανή εμπόδιο για τη μελλοντική μάθηση ή για την απόδοση της ανάνηψης. Οι ερευνητές συνέστησαν την εισαγωγή περισσότερης εκπαίδευσης στην καρδιοπνευμονική ανάνηψη στα γυμνάσια (Parnell et al., 2006).

Οι Olympia. R. P., και συν. (2005) πραγματοποίησαν μια μελέτη για να αξιολογήσουν τη γνώση και τη στάση, για περιπτώσεις σοκ, μεταξύ των εκπαιδευτικών στα δημοτικά σχολεία. Αυτή έρευνα εξέτασε τις απαντήσεις 113 εκπαιδευτικών από 5 δημοτικά σχολεία σε αυτό το θέμα. Από τα αποτελέσματα διαπιστώθηκε ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών παρουσιάζει ελλειμματική γνώση, ειδικά όσον αφορά στον επιπολασμό της επιληψίας, το μέλλον ή τα παιδιά με αυτή τη διαταραχή. Επίσης, έχουν λανθασμένη αντίληψη για την επιληψία και τις πρώτες βοήθειες. Αυτή η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι περισσότερο από τα 2/3 των εκπαιδευτικών

παραδέχονταν ότι τα παιδιά με επιληψία έχουν συχνότερα ακαδημαϊκά προβλήματα, αν και περίπου το 50% των ερωτηθέντων ήταν υπέρ των κανονικών σχολείων για τέτοια παιδιά. Μόνο περίπου το 1/5 των δασκάλων ήταν βέβαιοι για τις μεθόδους αντιμετώπισης ενός παιδιού με επιληψία (Olympria et al., 2005).

Οι Engeland, και συν. (2002) πραγματοποίησαν μια έρευνα αναφορικά με την εφαρμογή εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών σε μαθητές γυμνασίου. Τα αποτελέσματα της μελέτης διαπίστωσαν ότι οι μαθητές των οποίων οι δάσκαλοι εφάρμοσαν με ενθουσιασμό το σχέδιο είχαν καλύτερες στάσεις απέναντι στις πρώτες βοήθειες και οι μαθητές απέκτησαν περισσότερες γνώσεις για τις πρώτες βοήθειες. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι μαθητές έδειξαν επίσης υψηλότερα αποτελέσματα αυτό-αποτελεσματικότητας και υψηλότερο βαθμό εμπιστοσύνης ότι θα μπορούσαν να βελτιώσουν αποτελεσματικά τις δεξιότητές τους (Engeland et al., 2002).

Οι Gagliardi. M., και συν. (2002) πραγματοποίησαν μια μελέτη για την εκτίμηση της γνώσης, της στάσης και της πρακτικής του σοκ μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου, χρησιμοποιώντας απλά αυτό-διαχειριζόμενα ερωτηματολόγια σε 360 καθηγητές σχολείου. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 14 ερωτήσεις οι οποίες αφορούν την επίγνωση της επιληψίας, τη στάση και τα μέτρα πρώτων βοηθειών των επιληπτικών κρίσεων. Τα συμπεράσματα έδειξαν ότι ποσοστό 38% των συμμετεχόντων δεν είχαν ενημερωθεί για την επιληψία, το 46,6% θεωρούσαν ότι η επιληψία είναι μια χρόνια ανίατη ασθένεια και το 15% των ερωτηθέντων αρκέστηκαν να τοποθετήσουν όλα τα παιδιά με επιληψία σε ένα δωμάτιο ως ειδική τάξη. Επίσης, το ήμισυ από τους ερωτηθέντες που είχαν εμπειρία με τη διαχείριση των επιληπτικών κρίσεων πρώτων βοηθειών ακολούθησα ακατάλληλα και δυνητικά επιβλαβή μέτρα. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι εκτός από τη σωστή διαχείριση της επιληψίας, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στο μέλλον εκπαίδευση για όλες τις εκστρατείες για την απάλειψη της υπάρχουσας προκατάληψης κατά της επιληψίας, η οποία είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών με επιληψία (Gagliardi et al., 2002).

Ο Taha. A. Z, (2000) σε μια μελέτη που διεξήγαγε, στόχευσε στην αξιολόγηση της γνώσης και της πρακτικής των εργαζομένων που δουλεύουν σε μικρές βιομηχανίες σχετικά με τα προληπτικά μέτρα επαγγελματικών κινδύνων στο Al-Khobar. Αυτή η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε οκτώ διαφορετικούς τύπους βιομηχανιών. Ο μελετητής χρησιμοποίησε τυχαία δειγματοληψία και υπήρξαν 33 εργαζόμενοι που έλαβαν μέρος

στην έρευνα. Όλοι οι επιλεγμένοι εργαζόμενοι έδωσαν κάποια συνέντευξη χρησιμοποιώντας ένα τυπικό ερωτηματολόγιο. Αυτό το αποτέλεσμα της μελέτης δείχνει ότι το 9% των εργαζομένων δεν είχε επαρκείς γνώσεις σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και η πλειονότητα των εργαζομένων εκτέθηκε σε επαγγελματικούς κινδύνους με τραυματισμούς και ατυχήματα (Taha, 2000).

Σε έρευνα των Aly. S. A., και συν. (1993) για την αξιολόγηση της γνώσης πρώτων βοηθειών της επιληψίας και της στάσης απέναντι στην κατάσταση μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου, ένα ημιδομημένο ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε πληθυσμό 260 δασκάλων. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι σχεδόν όλοι οι εκπαιδευτικοί γνώριζαν για την επιληψία, κάποιοι άλλοι δάσκαλοι πίστευαν ότι η επιληψία ήταν κληρονομική και το 56% αυτών θεώρησε ότι η επιληψία θα μπορούσε να θεραπευτεί. Το μεγαλύτερο ποσοστό δασκάλων διακόπηκε κατά την εκτέλεση πρώτων βοηθειών. Παρόλα αυτά, η γνώση τους αναφορικά με τα κλινικά χαρακτηριστικά και τις πρώτες βοήθειες κατά την εφαρμογή μιας έκτακτης ανάγκης δεν είναι ικανοποιητική. Οι μελετητές συστήνουν ότι στα σχολεία είναι αναγκαίο να παρέχονται ορισμένες βασικές πληροφορίες και γνώσεις οι οποίες αφορούν την επιληψία για να αποφευχθούν οι διακρίσεις εις βάρος των μαθητών με επιληψία.

Διεξήχθη μια διατομή μελέτης σε καθηγητές από τον Mahran D G (2010) σε δημοτικό σχολείο στην Αίγυπτο. Διεξήχθησαν 12 ερωτηματολόγια σε 189 εκπαιδευτικούς που επιλέχθηκαν τυχαία. Όλοι οι εκπαιδευτικοί έχουν ακούσει για κατάγματα και το 54% των εκπαιδευτικών αντιμετωπίζουν τους μαθητές με κατάγματα ως φυσιολογικοί μαθητές. Περίπου το ένα τέταρτο (23,8%) των εκπαιδευτικών δέχτηκε να δώσει μαθητή πρώτες βοήθειες και το 12,7% δέχτηκε να δώσει τη συνταγογραφούμενη θεραπεία σε μαθητή, ο οποίος είχε κάταγμα στην τάξη. Η μελέτη έδειξε ότι πρέπει να βελτιωθούν οι γνώσεις σχετικά με τη διαχείριση πρώτων βοηθειών μεταξύ των εκπαιδευτικών (Khatatbeh, 2016)

Ο B.Touge (2011) διεξήγαγε μια μελέτη σε πενήντα τυχαία επιλεγμένα δημοτικά σχολεία από την Καζαμπλάνκα του Μαρόκου. Στη μελέτη, έλαβαν μέρος όλοι οι εκπαιδευτικοί των συγκεκριμένων σχολείων. Η συγκέντρωση των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με αυτό-διαχειριζόμενο ερωτηματολόγιο. Οι ερωτήσεις επικεντρώθηκαν σε γενικά χαρακτηριστικά, εμπειρία κατάγματος και τη σημασία της διαχείρισης έκτακτης ανάγκης. Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν για ανάλυση

χρησιμοποιήθηκαν σε τεστ τετραγώνου chi. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι από τον πληθυσμό των 501 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων το 23,6% ήταν άνδρες και το 75,4% ήταν γυναίκες, απάντησαν στο ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα παρουσίασαν ότι ένα ποσοστό 44,5% από τους εκπαιδευτικούς είχαν προηγούμενη εμπειρία τραυματισμού με κάταγμα στο σχολείο και το 82,82% από αυτούς είχε γνώση της σημασίας της διαχείρισης έκτακτης ανάγκης. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα φανέρωσαν ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα κρίνονται ως αναγκαία για τη βελτίωση του επιπέδου γνώσεων τους σε καθηγητές δημοτικού σχολείου (B.Touge, 2011).

Ο Jobran M Alqahtan (2015) διενήργησε μια διασταυρούμενη διατομή και περιγραφική μελέτη μεταξύ των ανδρών δασκάλων. Οι εκπαιδευτικοί συμπλήρωσαν ένα καλά σχεδιασμένο και δοκιμασμένο αυτό-διαχειριζόμενο ερωτηματολόγιο. Αποτέλεσμα ήταν περίπου τα τρία τέταρτα (77,7%) των δασκάλων του σχολείου είδαν κάταγμα, σαράντα έξι τοις εκατό πίστευαν ότι το κάταγμα προκλήθηκε δύναμη συνδέσμου. Οι περισσότεροι από τους δασκάλους του σχολείου (79,7%) διαφωνούσαν με την ιδέα της διδασκαλίας των παιδιών με την αποτροπή τους από την αθλητική δραστηριότητα (50,5%) επιπλέον, το 94,9% διαφωνούσε με την ιδέα ότι το κάταγμα ήταν επαίσχυντο. Δυστυχώς, το 64,1% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτέθηκαν σε περιπτώσεις κατάγματος, δεν μπόρεσαν να παρέχουν πρώτες βοήθειες σε μαθητές που είχαν κάταγμα ($p = 0,03$), οι δάσκαλοι του σχολείου γνώριζαν το κάταγμα (Alqahtan, 2015).

Στην μελέτη του Matheus Melo Pitho (2014) στα δημόσια σχολεία της Βορειοανατολικής Βραζιλίας, εφαρμόστηκε ένα ερωτηματολόγιο σε 195 καθηγητές σε σχολείο, το οποίο περιελάμβανε 12 αντικειμενικές ερωτήσεις σχετικά με το οδοντικό τραύμα και τις διαδικασίες για την πρόληψη και τη διαχείριση του. Από την έρευνα διαπιστώθηκε πως από τους 141 δασκάλους, οι οποίοι απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, η πλειοψηφία ήταν γυναίκες (70,2%) και οι περισσότεροι από αυτούς είχαν συμμετάσχει σε οδοντικά ατυχήματα που αφορούσαν τα παιδιά (53,2%). Στο μεγαλύτερο ποσοστό (84,4%) είχαν ατελή εκπαίδευση στο κολέγιο και ελάχιστοι είχαν εκπαιδευτεί για την αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης κατά τη διάρκεια του προπτυχιακού τους κύκλου σπουδών (13,5%) ή μετά από αυτόν (38,3%). Η μη ικανοποιητική πληροφόρηση φανερώθηκε από το επίπεδο γνώσης σχετικά με τα οδοντικά τραύματα και τα πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης, καθώς περίπου οι μισοί από τους εκπαιδευτικούς που αξιολογήθηκαν είχαν μη ικανοποιητικές γνώσεις σχετικά με τα

οδοντικά τραύματα και τα πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης. Σε αυτό το ποσοστό, οι γυναίκες εκπαιδευτικοί κατείχαν περισσότερες γνώσεις από τους άνδρες (Sumithra, 2016).

Ο Rohitash Kumar (2015) διεξήγαγε μια μελέτη για να αξιολογήσει τις γνώσεις των δασκάλων του δημοτικού σχολείου σχετικά με τη διαχείριση πρώτων βοηθειών μικρών ατυχημάτων μεταξύ παιδιών (5-10 ετών) σε επιλεγμένα δημοτικά σχολεία της περιοχής Ambala Haryana. Μελετήθηκαν 40 τυχαία δείγματα καθηγητών δημοτικού από διαφορετικά δημοτικά σχολεία. Για τη μελέτη αυτή επιλέχθηκαν δημόσια και ιδιωτικά σχολεία. Το δείγμα λήφθηκε με δομημένο πρόγραμμα ερωτηματολογίων, για τη δειγματοληψία. Τα στοιχεία συλλέχθηκαν από καθηγητές μαθητών άνω των 5 ετών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, οι περισσότεροι δάσκαλοι (52,5%) είχαν μέτρια βαθμολογία γνώσης (16-21), ακολουθούμενη από 37,5% των εκπαιδευτικών που είχαν εξαιρετική βαθμολογία γνώσης (21 -27) και ένα μικρό ποσοστό (10%) των δασκάλων του σχολείου που είχε πολύ χαμηλό επίπεδο γνώσεων. Η μελέτη έδειξε ότι το δομημένο πρόγραμμα διδασκαλίας είναι αναγκαίο για τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τη διαχείριση των πρώτων βοηθειών (Rohitash Kumar et al., 2015).

2.4. Ο τραυματισμός, οι πληγές και η παροχή πρώτων βοηθειών στον χώρο του σχολείου

Ο Singh A J και ο Kaur A διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τις γνώσεις και τις πρακτικές των παιδιών σε αστικά και αγροτικά γυμνάσια, σχετικά με μικρούς τραυματισμούς, στο Τμήμα Κοινωνικής Ιατρικής. Η μελέτη το 1990-91, αποκάλυψε ότι μαθητές γυμνασίου αστικών (112) και αγροτικών περιοχών (110) ερωτήθηκαν για να αξιολογήσουν τις γνώσεις και τις πρακτικές σχετικά με τη διαχείριση μικρών τραυματισμών. Περιγράφηκε μια ποικιλία τοπικών εφαρμογών σε πληγές με βαζελίνη, ταλκ σε σκόνη κ.λπ.. Το πλύσιμο των πληγών με χρήση νερού, ή εφαρμογή αλοιφών όπως Dettol, αναφέρθηκε ως τρόπος αντιμετώπισης από τους μαθητές των αστικών περιοχών, ενώ περισσότεροι μαθητές της υπαίθρου μίλησαν για τη χρήση μουστάρδας και λαδιού.

Η ανάγκη για τοξοειδές τετάνου και το άμεσο πλύσιμο της πληγής απαντήθηκε περισσότερο από τους μαθητές της πόλης. Υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα σχετικής εκπαίδευσης στον τομέα της υγείας. Ο Mock C.N (1999) διεξήγαγε μια μελέτη για τη

βελτίωση της φροντίδας τραυμάτων πριν από το νοσοκομείο μεταξύ των εμπορικών οδηγών. Η μελέτη δηλώνει ότι συνολικά 335 εμπορικοί οδηγοί εκπαιδεύτηκαν χρησιμοποιώντας 6 ώρες βασικών μαθημάτων πρώτων βοηθειών. Το αποτέλεσμα της μελέτης αναφέρθηκε ότι η διαχείριση των ατόμων σε κάποια σκηνή συντριβής ήταν (7% πριν και μετά 35%), για τον εξωτερικό έλεγχο αιμορραγίας (4% πριν και μετά 42%) και χρήση νάρθηκα σε τραυματισμούς άκρων (1% πριν και μετά 16%). Έτσι, ακόμη και αν δεν υπάρχουν επίσημες ιατρικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, είναι δυνατόν να βελτιωθούν οι διαδικασίες της προ-νοσοκομειακής περίθαλψης με την αξιοποίηση υφιστάμενων αν και άτυπων, προτύπων μεταφοράς πριν από το νοσοκομείο(Mock et al., 2002).

Στο άρθρο των Bijur et al (2001) στις Ηνωμένες Πολιτείες, διαπιστώνεται και επεξηγείται η νοσηρότητα των αθλητικών και ψυχαγωγικών τραυματισμών στους εφήβους (Εικόνα 4). Επιπλέον αναφέρεται ότι ο αθλητισμός αντιπροσωπεύει το 36% των τραυματισμών από όλες τις αιτίες και το 33% όλων των επεισοδίων σοβαρών τραυματισμών. Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν αυξάνεται η σοβαρότητα των τραυματισμών. Τα αγόρια (3/100) εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά τραυματισμών σε σύγκριση με τα κορίτσια (13/100). Το διάστρεμμα (60%) ακολουθούμενο από κάταγμα και εξάρθρωση (48%) είναι οι πιο σοβαροί τραυματισμοί που παρατηρούνται. Πολλοί από αυτούς τους τραυματισμούς σχετίζονται με τα ποδήλατα, κάποια πτώση από εξοπλισμό παιδικής χαράς και skateboard (Cunningham, 2002).

Εικόνα 4: Τραυματισμός από αθλητική δραστηριότητα. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: <https://pixabay.com/photos/football-injury-child-ball-gloves-929929/>

Ο Owen's J.K (2001) διεξήγαγε μια μελέτη στο Κλήβελαντ των Η.Π.Α., σχετικά με τη θεραπεία πρώτων βοηθειών και επανεξέταση των δεξιοτήτων των αποτελεσμάτων μεταξύ της επαγγελματικής υγείας σχετικά με τους οφθαλμικούς τραυματισμούς από ξένα σώματα, όπου τα περιστατικά παραμένουν διαδεδομένα στο χώρο εργασίας. Συχνά, οι επαγγελματίες νοσηλευτές παρέχουν θεραπεία πρώτης γραμμής, το αποτέλεσμα της μελέτης αποκαλύπτει ότι φορώντας σταθερά σωστό προστατευτικό για τα μάτια, όπως εγκεκριμένα γυαλιά με πλαϊνές ασπίδες κατά τη διάρκεια κάθε επιχείρησης στην περιοχή εργασίας είχε μειώσει τον τραυματισμό (Tagoshi, Ohashi & Owen, 2001).

Ο Peterson B corral (2002) δημοσίευσε ένα άρθρο στις ΗΠΑ σχετικά με τις τάσεις των σχολικών τραυματισμών, όπου τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από εννέα δημόσια σχολεία σε μια προαστιακή σχολική περιοχή του Midwestern. Ο σκοπός του άρθρου είναι να δείξει την αξία της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων τραυματισμών ως μέρος του ρόλου της νοσηλείας στο σχολείο και να παράσχει ορισμένα δείγματα δεδομένων τραυματισμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς σύγκρισης. Στο σχολικό χώρο, οι νοσηλευτές είναι αυτοί που παρέχουν άμεσες πρώτες βοήθειες, και γι αυτό είναι αναγκαίο να συγκεντρωθούν και να αναλυθούν αυτές οι πληροφορίες σχετικά με τους τραυματισμούς του σχολείου για να σχεδιαστούν στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών όταν χρειάζεται (Metok, 2014).

Οι Feldman και συν. (2004) διεξήγαγαν μια προοπτική μελέτη των σχολικών τραυματισμών, των περιστατικών, των σχετιζόμενων με τους τύπους παραγόντων και της αρχικής διαχείρισης, διαπιστώνοντας ότι το ετήσιο ποσοστό επίπτωσης συμβάντων τραυματισμού ανέρχεται στο 5,4/100 παιδιών, το οποίο φαίνεται να υποτιμά το πραγματικό ποσοστό όλων των τραυματισμών που υπολογίζεται στο 28,7% με σοβαρούς τραυματισμούς. Οι τραυματισμοί ήταν πολύ πιο συχνοί στο δημοτικό σε αντίθεση με τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα αγόρια τραυματίζονταν σημαντικά και συχνότερα από τα κορίτσια. Το μεγαλύτερο ποσοστό των παιδιών με σοβαρούς ή μικρούς τραυματισμούς στάλθηκαν στο σχολικό γραφείο ή επέστρεψαν στην τάξη, χωρίς να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, πράγμα που δείχνει ότι το επίπεδο εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών για το προσωπικό που εργάζεται στο σχολείο είναι ανεπαρκές (Feldman et al, 2004).

Οι Laflamme L., και συν. (2004) διεξήγαγαν μια μελέτη κινδύνου τραυματισμού σε διαφορετικά περιβάλλοντα κοινωνικοοικονομικών ομάδων, σε διάφορες περιπτώσεις νοσηρότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, σε χώρους εργασίας, στο Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιατρικής Karolinska. Η Στοκχόλμη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η υψηλότερη νοσηρότητα σε χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες, έχει ως αποτέλεσμα το 25% των τραυματισμών να αναλύονται και η διαφορά στην κοινωνικοοικονομική ομάδα, η θνησιμότητα των τραυματισμών, η ευαισθησία στους τραυματισμούς και η έκθεση σε κίνδυνο μπορεί να επηρεάσουν το κοινωνικό μοτίβο της νοσηρότητας των τραυματισμών (Laflamme et al, 2004).

Οι Abernethy και συν. (2004) πραγματοποίησαν μελέτη σχετικά με την άμεση φροντίδα του σχολικού αθλητικού τραυματισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η μελέτη αποκάλυψε ότι ο σχολικός αθλητισμός είναι μια σημαντική αιτία τραυματισμού μετά την πρωτοβάθμια ηλικία. Στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας μελετήθηκε ένα τυχαίο δείγμα 450 σχολείων χρησιμοποιώντας ταχυδρομικά ερωτηματολόγια. Ελήφθησαν απαντήσεις από 333 (74%) σχολεία. Δεν υπήρχε δάσκαλος φυσικής αγωγής με ενημερωμένη εκπαίδευση πρώτων βοηθειών στο 37% των σχολείων. Η σωστή απόκριση κυμαίνεται από 65% έως 90% όπου παρουσιάζονται τέσσερα πιθανά σενάρια, με συνήθως δυνητικά σοβαρά προβλήματα διαχείρισης. Αυτές οι μελέτες έδειξαν την έλλειψη στη φροντίδα τραυματισμών αθλητισμού. Τόνισαν επίσης την τρέχουσα κατάρτιση σε πρώτες βοήθειες και την ανάγκη για βασική εκπαίδευση για τη στήριξη της ζωής (Brito et al., 2020).

Οι Yuts και συν. (2004) διεξήγαγαν μια μελέτη ελέγχου περιπτώσεων τραυματισμών στα μάτια στο χώρο εργασίας στο Χονγκ Κονγκ. Ο σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει τόσο τους κινδύνους όσο και τους προληπτικούς παράγοντες των τραυματισμών των ματιών. Σε ένα σύνολο 239 ασθενών με οφθαλμικούς τραυματισμούς που σχετίζονται με την εργασία τους και 253 άτομα χωρίς ιστορικό κρουσμάτων οφθαλμικών τραυματισμών, οι 158 ασθενείς (66,1%) ανέφεραν 1 επεισόδιο τραυματισμού στα μάτια κατά τη διάρκεια της εργασίας, οι 49 (20,5%) είχαν 2 επεισόδια και οι περισσότεροι από τους ασθενείς (85,4%) δεν φορούσαν προστατευτικό εξοπλισμό κατά τη στιγμή του τραυματισμού, ενώ τα άτομα που είχαν τακτικά προστατευτικούς εξοπλισμούς ασφαλείας ήταν λιγότερο πιθανό να έχουν τραυματισμούς στα μάτια. Συμπεραίνεται ότι οι εργαζόμενοι στο λατομείο που εκτίθενται σε πολλαπλούς

κινδύνους ενδέχεται να τραυματιστούν στα μάτια κατά την εργασία. Πρέπει να διαθέτουν προστατευτικές συσκευές που είναι αποτελεσματικές στην αποτροπή τέτοιας έκθεσης (Delavar et al., 2012).

Οι Jeffrey και συν. (2004) δημοσίευσαν ένα άρθρο σχετικά με την κλινική εμπειρία χρησιμοποιώντας τη θεραπεία σε τραύματα, με υπερήχους. Έγραψαν ότι η θεραπεία στα τραύματα με υπερήχους χαμηλής συχνότητας είναι επείγουσα ως εναλλακτική μέθοδος για την προετοιμασία και την απομάκρυνση της πληγής. Ο υπέρηχος χαμηλής συχνότητας όταν εφαρμόζεται στο κρεβάτι του τραύματος, επιτρέπει βαθιά διείσδυση στους ιστούς μέσω της δόνησης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μικροσπληαίωση που προκαλεί βακτηριακή καταστροφή. Το διάλυμα παρέχει επίσης μια απαλή έκπλυση του τραύματος, τον καθαρισμό των εναποθέσεων ινώδους και την ανάπτυξη βακτηρίων διατηρώντας παράλληλα τον ιστό κοκκοποίησης. Η τεχνική απομάκρυνσης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε βαθύτερους τραυματισμούς (Qureshi et al., 2018).

Ο Bowler P (2004) δημοσίευσε άρθρα στο Ηνωμένο Βασίλειο με τίτλο ιδιότητες ελέγχου μολύνσεων απορροφητικού επιδέσμου. Η πλειονότητα των οξέων και χρόνιων πληγών είναι λόγω των μικροβίων που περιλαμβάνουν τόσο αερόβια όσο και αναερόβια βακτήρια, πολλά από τα οποία είναι δυνητικά παθογόνα. Η λοίμωξη από πληγές και η διασταυρούμενη μόλυνση θα μπορούσαν να ελαχιστοποιηθούν από την ικανότητα επίδεσης ώστε να παρέχουν ευεργετικές ιδιότητες φραγμού ελέγχου μόλυνσης. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της απορρόφησης, της αποτελεσματικής κατακράτησης, της ακινητοποίησης των βακτηρίων που σχετίζονται με το διαθέσιμο υγρό και της παροχής ενός αποτελεσματικού φραγμού στη μετάδοση ανθρώπινων ιών που μεταδίδονται στο αίμα (Bowler, Gardiner & Berthollier, 2004).

Οι Al-Jundi SH και συν. (2005) διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τη γνώση και τη στάση των εκπαιδευτικών υγείας της Ιορδανίας σχετικά με την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης οδοντικού τραύματος στην Ιορδανία. Στόχος της έρευνας ήταν να αξιολογηθεί, μέσω αυτό-διαχειριζόμενου δομημένου ερωτηματολογίου, κατά πόσο το επίπεδο των γνώσεων των δασκάλων της σχολικής υγείας σε περιοχές όπως η Βόρεια Ιορδανία σχετίζεται με την άμεση έκτακτη ανάγκη βοήθειας σε οδοντικό τραύμα. Τον πληθυσμό αποτελούσαν όλοι οι δάσκαλοι της σχολικής υγείας στη Βόρεια Ιορδανία (220 στο σύνολο) που συμμετείχαν στην παρακολούθηση ενός μαθήματος στοματικής

εκπαίδευσης για την υγεία που διοργανώθηκε από τον ιαπωνικό οδοντιατρικό σύλλογο. Μόνο 190 συμπεριλήφθηκαν στην έρευνα, εκ των οποίων το 63% ήταν γυναίκες, όπου 44% ήταν στα είκοσι και 43% στα σαράντα τους (Karoor et al., 2017).

2.5. Η παροχή πρώτων βοηθειών στην περίπτωση της επίσταξης

Η επίσταξη είναι η πιο κοινή αιμορραγική διαταραχή στα παιδιά, παρ' όλο που το 26% των ενηλίκων με επίσταξη έχει αναφερθεί ότι έχουν υποκείμενη αιμορραγική διαταραχή, τα παιδιά με επίσταξη δεν ελέγχονται τακτικά για διαταραχές της λειτουργίας των αιμοπεταλίων και της νόσου VWD (*Von Willebrand disease*). Οι Lavy J A και Koay CB (1996) διεξήγαγαν μια μελέτη για τη θεραπεία πρώτων βοηθειών της επιστασίας στο τμήμα ωτορινολαρυγγολογίας της Οξφόρδης. Ο στόχος της μελέτης είναι να διερευνήσουν τα επίπεδα γνώσης των μέτρων πρώτων βοηθειών για την επίσταξη και να προσδιορίσουν την αποτελεσματικότητα μιας πολιτικής Τμήματος ΩΡΛ για την παροχή ενημερωτικού δελτίου μέτρων πρώτων βοηθειών. Διαπίστωσαν ότι μεγάλο ποσοστό ασθενών που είχαν προηγουμένως υποβληθεί σε θεραπεία για επίσταξη από τους γενικούς ιατρούς τους και από άλλο μη εκπαιδευμένο ιατρικό προσωπικό ή νοσηλευτικό προσωπικό δεν μπόρεσαν να θυμηθούν τη λήψη συμβουλών πρώτων βοηθειών για όσους θυμήθηκαν ότι έλαβαν συμβουλές, ενώ πολύ λίγοι περιέγραψαν τα βήματα σωστά (Lavy & Koay, 1996).

Οι Rand et al (2003) διεξήγαγαν μια μελέτη μεταξύ των παιδιών σχετικά με την επίσταξη στον Καναδά, όπου εξέτασαν 30 παιδιά, 16 αγόρια και 14 κορίτσια με μέση ηλικία 8 ετών με παραπομπή διάγνωσης επαναλαμβανόμενης επίσταξης. Το 60% των παιδιών είχε ήπια επίσταξη και το 40% είχε σοβαρή, όπως προσδιορίστηκε με τη χρήση ενός συστήματος βαθμολόγησης επίσταξης, εξετάστηκαν επίσης 30 έφηβες γυναίκες με μέση ηλικία 13 ετών με παραπομπή διάγνωσης της εμμηνόρροιας. Από τα 3 παιδιά με επαναλαμβανόμενη επίσταξη, 24 (80%) εμφάνισαν παρατεταμένο χρόνο επούλωσης (CT). 10 από αυτά τα παιδιά με παρατεταμένη CT ήταν διαθέσιμα για παρακολούθηση και 9 (90%) είχαν επαναλαμβανόμενες παρατεταμένες CT. Από αυτά τα 9 κορίτσια, 6 (67%) έχουν διαγνωστεί με αιμορραγική διαταραχή. 4 άτομα παρουσίασαν ανωμαλίες στη δοκιμή συσσωμάτωσης αιμοπεταλίων και δύο έχουν διαγνωστεί με VWD. Αυτή η μελέτη αποκάλυψε ότι η πλειοψηφία των παιδιών έχουν επίπτωση και μηνορραγία σε κορίτσια- έφηβες (Megahed et al., 2016).

Οι Chaw et al (2003) διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τη μονομερή επίσταση μεταξύ γυναικών 55 ετών στο Χονγκ Κονγκ. Αυτή η μελέτη υπογράμμισε το πρόβλημα της επίστασης μεταξύ των Κινέζων γυναικών. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι οι γυναίκες είχαν προβλήματα μετά το κολύμπι σε γλυκά νερά, 1 μήνα πριν από την έναρξη των συμπτωμάτων. Η ενδοσκοπική εξέταση αποκάλυψε μια ζωντανή βδέλλα στο μεσαίο αριστερό μέσον με ένα μεγάλο μέρος του σώματός του μέσα στον αριστερό άνω γνάθο. Εφαρμόστηκε τοπική αναισθησία για να αναισθητοποιηθεί η βδέλλα και να διευκολυνθεί η αφαίρεση. Η απεικόνιση μαγνητικού συντονισμού που πραγματοποιήθηκε μετά την αφαίρεση επιβεβαίωσε ότι δεν υπήρχαν άλλες βδέλλες στην ρινική περιοχή (Li et al., 2012).

Οι Randburg και συν. (2003) διεξήγαγαν μια σχετική μελέτη στην κλινική Olivedale της Νότιας Αφρικής και ανέφεραν ότι η επίσταση είναι μια κοινή επιπλοκή σε ασθενείς με κληρονομική αιμορραγική τελαγγειεκτασία (χαρακτηρίζεται από υποτροπιάζουσα επίσταση). Η θεραπεία της στοχεύει γενικά στον έλεγχο της συχνότητας και της σοβαρότητας της ρινικής αιμορραγίας και περιλαμβάνει χειρουργική επέμβαση, εμβολιασμό διακαθετήρα, τοπική θεραπεία ή συνδυασμό αυτών. Παρά τη στάση των μεθόδων θεραπείας, η μακροπρόθεσμη πρόγνωση για πολλούς ασθενείς παραμένει ελλιπής. Περιγράφουν έναν ασθενή στον οποίο η άμεση ενδο-ένεση της βλεομυκίνης καταπράυνε επιτυχώς τη σοβαρή επαναλαμβανόμενη επίσταση για σχεδόν 2 χρόνια χωρίς την ανάγκη για επικουρική θεραπεία. Οι Strachan D et al (2004) διεξήγαγαν μια έρευνα σε 500 μέλη του κοινού, στην οποία ρωτήθηκαν πώς θα αντιμετώπιζαν μια αιμορραγία από τη μύτη. Η μελέτη αποκάλυψε ότι μόνο 50 στα 500 μέλη έδωσαν σωστές ή επαρκείς απαντήσεις ενώ γενικότερα υπήρχε ένα επίπεδο άγνοιας ως προς τη σωστή θεραπεία πρώτων βοηθειών. Η έρευνα έδειξε επίσης ότι υπάρχει έλλειψη γνώσεων σχετικά με τη αντιμετώπιση πρώτων βοηθειών, στο κοινό (Metok, 2014).

2.6. Η παροχή πρώτων βοηθειών στην περίπτωση τραυματισμού και μόλυνσης από ξένα σώματα

Τα ξένα σώματα είναι ασυνήθιστα, αλλά είναι σημαντικά και ενδιαφέροντα, καθώς τα ξένα σώματα μπορεί να απορροφηθούν, να εισαχθούν σε μια κοιλότητα σώματος ή να εισχωρήσουν στο σώμα από τραυματικό ή ιατρογόνο τραυματισμό (Εικόνα 5). Τα περισσότερα ξένα σώματα, περνούν μέσω του γαστρεντερικού σωλήνα χωρίς να

προκαλούν κάποιο ουσιώδες πρόβλημα. Τα περισσότερα ξένα σώματα που εισάγονται στην κοιλότητα του σώματος προκαλούν μόνο μικρό βλεννογόνο τραυματισμό. Ωστόσο, η κατάποση ή η εισαγωγή ξένων σωμάτων σε μια κοιλότητα σώματος μπορεί να προκαλέσει απόφραξη και διάτρηση του εντέρου, να οδηγήσει σε σοβαρή αιμορραγία, σχηματισμό αποστήματος ή σηψαιμία ή να φέρει εμβολή. Τα τροχαία ατυχήματα και οι πληγές από σφαίρες είναι κοινές αιτίες τραυματισμών λόγω ξένων σωμάτων (Layon et al., 2009).

Εικόνα 5: Ξένο σώμα και παροχή πρώτων βοηθειών. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Injury First Aid Bandage - Free photo on Pixabay](#)

Ο MacNaughton και συν. (1999) πραγματοποίησε μια αναδρομική μελέτη για τη σωστή θεραπεία παιδιών και εφήβων με ξένα σώματα στο εξωτερικό ακουστικό κανάλι (EAC) στο νοσοκομείο του Καναδά. Όλοι οι ασθενείς είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών που παρουσιάστηκαν στο θάλαμο έκτακτης ανάγκης για περίοδο 5 ετών. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι 191 ασθενείς με ξένα σώματα στην ακουστική δίοδο, εντοπίστηκαν σε ηλικιακές ομάδες 17 ετών με 141 ασθενείς (74%) ηλικίας κάτω των 8 ετών, όπου τα αντικείμενα αφαιρέθηκαν με διάφορες μεθόδους, 57 ασθενείς (30%) όπου χρειάστηκαν χειρουργική αφαίρεση με γενική αναισθησία και από αυτούς τους 57 ασθενείς, οι 50 (88%) ήταν 7 ετών ή και νεότεροι (MacNaughton et al., 1999).

Οι Leskey & Bergh (2005) δημοσίευσαν ένα άρθρο σχετικά με την «αναρρόφηση ξένων σωμάτων». Τα ξένα σώματα μπορούν να αναρροφηθούν είτε στον άνω αεραγωγό είτε στον κατώτερο αεραγωγό. Οι κατάλληλοι ελιγμοί για την ανακούφιση της απόφραξης των άνω αεραγωγών του σώματος εξαρτώνται από την ηλικία. Βρέφη και

παιδιά με ξένα σώματα στον αεραγωγό τους, απαιτείτε ιδιαίτερη προσοχή και έλεγχος στη διάγνωση και στην αντιμετώπισή τους. Η σωστή προληπτική καθοδήγηση και εκπαίδευση είναι ο βέλτιστος τρόπος μείωσης του τραγικού αποτελέσματος των περιστατικών πνιγμών (Leskey & Bergh, 2005).

Ο Bradwell Stephen (2005) δημοσίευσε ένα άρθρο σχετικά με την αναρρόφηση ξένων σωμάτων, την απόφραξη λόγω ξένου σώματος πάνω από τους αεραγωγούς και τα αναρροφούμενα ξένα σώματα, όπου είναι η κύρια αιτία της παιδικής θνησιμότητας και νοσηρότητας και συνεχίζουν να παρουσιάζουν προκλήσεις σε γιατρούς που φροντίζουν τα παιδιά τώρα. Αυτοί οι σωσίβιοι ελιγμοί εξαρτώνται από την ηλικία και συνήθως εκτελούνται πριν από την άφιξη στη μονάδα υγειονομικής περίθαλψης (Delavar et al., 2012).

Οι Riedl & Diaz-Sanchez (2005) διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με ξένα σώματα στον άνω αεραγωγό στις ΗΠΑ και διαπίστωσαν ότι περισσότερα από 300 παιδιά πεθαίνουν ετησίως λόγω ξένου σώματος στην απόφραξη των άνω αεραγωγών και μελέτες δείχνουν ότι, το 90% των θανάτων συμβαίνει σε βρέφη και παιδιά κάτω των 5 ετών και 65% σε άτομα κάτω των 2 ετών. Το παιδί ηλικίας κάτω των τριών ετών διατρέχει τον μεγαλύτερο κίνδυνο να πεθάνει από τη ύπαρξη ξένου σώματος. Τέτοιου είδους θάνατοι μπορεί να οφείλονται συνήθως στην αναρρόφηση τροφών, παιχνιδιών ή άλλων μικρών αντικειμένων (Riedl & Diaz-Sanchez, 2005).

Σύμφωνα με την αμερικανική επιτροπή για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων (1979) πέρασαν κανονισμοί για τον έλεγχο της εμπορίας αντικειμένων που δεν αποτελούν τροφή που απειλούν να προκαλέσουν πνιγμό σε βρέφη και παιδιά και διεξάγει επίσης μια μελέτη σχετικά με τους ξένους οργανισμούς χαμηλότερων αεραγωγών και διαπίστωσαν ότι μεταξύ 50% και 90% των παιδιών με ξένες προσδοκίες σώματος έχουν ενδεικτικό ιστορικό, συνήθως ενός οξέος επεισοδίου παροξυσμικού βήχα. Άλλα κοινά συμπτώματα που εμφανίζονται κατά τη στιγμή της αναρρόφησης είναι κυάνωση, πνιγμός και δύσπνοια, μόνο τα μισά από όλα τα παιδιά διαγιγνώσκονται σωστά τη διάγνωση τις πρώτες 24 ώρες μετά από ένα επεισόδιο πνιγμού και ένα επιπλέον 30% έλαβε τη σωστή διάγνωση την επόμενη εβδομάδα. Το υπόλοιπο μπορεί να έχει καθυστερήσεις στη διάγνωση εβδομάδων έως ετών (Mathew et al., 2016).

2.7. Οι περιπτώσεις επιθέσεων, δαγκωμάτων και τσιμπημάτων από ζώα

Οι τραυματισμοί από ζώα στον άνθρωπο είναι ένα σημαντικό πρόβλημα δημόσιας υγείας. Οι περισσότεροι από αυτούς τους τραυματισμούς είναι δάγκωμα από σκύλο (Εικόνα 6). Τα πρώτα βήματα για την πρόληψη αυτού του είδους ατυχημάτων είναι ο εντοπισμός των σχετικών παραγόντων κινδύνου. Σχετική μελέτη δημοσίευσε ένα άρθρο σχετικά με τη διαχείριση του τραύματος από το δάγκωμα του σκύλου του εξωτερικού γεννητικού οργάνου στα Γαλλικά. Τα τσιμπήματα-δήγματα των ζώων περιλαμβάνουν τριπλό μολυσματικό παράγοντα, τον βακτηριακό τον τέτανο και την λύσσα. Η χειρουργική εξερεύνηση ενδείκνυται για την εκτίμηση των στελεχών και του εκφυλισμού. Η θνησιμότητα σχετίζεται με τη σοβαρότητα του δαγκώματος και τον χρόνο αναμονής πριν από τη διαβούλευση και την επιπλοκή. Η ορχιδεκτομή είναι μερικές φορές απαραίτητη όπως στην περίπτωση που αναφέρεται εδώ και ο ασθενής πρέπει να προειδοποιηθεί για αυτήν την πιθανότητα. Η αντιβιοτική θεραπεία είναι εμπειρικά, τετρακυκλίνη. Η προφύλαξη από λύσσα και τέτανο πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες εμβολίου (Gautier et al., 2005).

Εικόνα 6: Τραυματισμός από δάγκωμα ζώου. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: <https://pixabay.com/photos/hand-injury-bite-dog-bite-painful-2103085/>

Μία άλλη μελέτη σχετικά με την «λοιμωξη από πληγές από δάγκωμα» είχε ως στόχο της να αναθεωρήσει τη βιβλιογραφία σχετικά με τη διάγνωση και τη θεραπεία των μολύνσεων από πληγές δαγκώματος. Αποκαλύφθηκε ότι το πιο κοντινό παθογόνο που έχει σχέση με πληγές δαγκώματος είναι ο στρεπτόκοκκος, ο σταφυλόκοκκος, ο

Παστερέλλα (*Pasteurella multocida*). Σποραδικά άλλα παθογόνα απομονώνονται από τα δαγκώματα. Τα τσιμπήματα του ανθρώπου διαφέρουν από τα τσιμπήματα των ζώων λόγω της υψηλότερης επικράτησης του *staphylococcus aureus* και του *eikenella corrodens* (Deepak & Nayak, 2012).

Ο Metintas και συν. (2004) πραγματοποίησε μια μελέτη σχετικά με τις μολύνσεις βακτηριακών τραυμάτων που σχετίζονται με το δάγκωμα στον άνθρωπο στην Τουρκία. Διαπιστώθηκε ότι, βακτήρια που σχετίζονται με μολύνσεις από πληγές δαγκώματος γενικά προέρχονται από την στοματοφαρυγγική χλωρίδα των ζώων που δαγκώνουν. Αυτή η ανασκόπηση επικεντρώνεται σε σκύλους, γάτες, μικρά τρωκτικά, λοιμώξεις από αντιμικροβιακά και φάρμακα, παράγοντες κινδύνου, βακτηριολογία, μοτίβο ευαισθησίας κατά των μικροβίων των αιτιολογικών οργανισμών και συνιστάται στις στρατηγικές θεραπείας (Metintas et al., 2004).

Οι Rosado και συν. (2009) διεξήγαγαν μια μελέτη για να επανεξετάσουν τα δημοσιευμένα άρθρα σχετικά με την επίπτωση των δαγκωμάτων σκύλου, τους παράγοντες κινδύνου και τα προληπτικά μέτρα, στα Ισπανικά, και διαπίστωσαν ότι η πιο συχνή σύσταση στη βιβλιογραφία είναι η μείωση και η πρόληψη των δαγκωμάτων σκύλων στον άνθρωπο πληθυσμός. Σε μια δημοσίευση άρθρου σχετικά με την προστασία από τα έντομα, η μελέτη αποκάλυψε ότι η επιτυχής προστασία έναντι αιματοφάγων εντόμων και κροτώνων ειδικά σε περιοχές όπου συμβαίνει μετάδοση ασθενειών, απαιτεί συνεπή εφαρμογή ενός συνδυασμού κατάλληλων μέτρων. Αυτά τα μέτρα πρέπει να χρησιμοποιηθούν και εξαρτώνται από τις συνθήκες υπό τις οποίες πρέπει να εφαρμοστούν. Εσωτερικά, φυσικά μέτρα είναι για παράδειγμα οι σίτες. Στις πόρτες και τα παράθυρα, τα κλιματιστικά και τα σεντόνια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κρατήσουν τα έντομα μακριά. Αυτά τα μέτρα μπορούν να συμπληρωθούν ή να υποστηριχθούν από εντομοκτόνα που χρησιμοποιούνται με ψεκάσμο, με ηλεκτρική εξάτμιση ή με την επεξεργασία των σίτων και των διχτύων. Στο πεδίο αυτό δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν περιοχές κουνουπιών κατά τις φάσεις δραστηριότητας, η κατάλληλη πήξη και απωθητικά πρέπει να παρέχουν προστασία. Τα απωθητικά είναι λοσιόν ψεκάσμου ή κρέμες που εφαρμόζονται ομοιόμορφα στο δέρμα για να αποτρέψουν τα τσιμπήματα από τα έντομα (Rosado et al., 2009).

3. Σχετικές έρευνες για τα οφέλη που παρέχει η γνώση πρώτων βοηθειών

Στη βιβλιογραφία υπάρχουν πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η εκπαίδευση των πρώτων βοηθειών έχει σημαντικά οφέλη στη μείωση της επικινδυνότητας του τραυματισμού μέσω κάποιων παραμέτρων, όπως η παρακίνηση μειωμένης συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνων ή της προώθησης ασφαλέστερων πρακτικών. Εν παραδείγματι, η αποτελεσματική κατάρτιση πρώτων βοηθειών έχει αποδειχθεί ότι αλλάζει δραματικά τους τρόπους και τις συμπεριφορές ασφάλειας στο χώρο εργασίας, καθώς και στη γενική κοινότητα, αλλά και στο σχολικό περιβάλλον. Η εκπαίδευση πρώτων βοηθειών σε συνδυασμό με την εκπαίδευση ασφάλειας στο χώρο εργασίας φαίνεται πιο ευεργετική από την εκπαίδευση πρώτων βοηθειών από μόνη της (Baser et al., 2007).

Η μελέτη των Miller και Agnew (1973) εξετάζει την εκπαίδευση πρώτων βοηθειών και ασφαλέστερες συμπεριφορές στο χώρο εργασίας. Μέσα σε ένα χρονικό διάστημα 3 τριών ετών, από τους 23.000 εργαζόμενους, οι 5.514 канаδοί εργάτες εκπαιδεύτηκαν σε πρώτες βοήθειες. Παρ' όλο που δεν συλλέχθηκαν δεδομένα βάσης ή δεν χρησιμοποιήθηκε ομάδα ελέγχου, σε συνεντεύξεις μετά την παρέμβαση με εκπαιδευόμενους πρώτων βοηθειών, επισημάνθηκε ότι οι εργαζόμενοι ήταν τώρα πιο προσεκτικοί και είχαν αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με την ασφάλεια, μετά την εκπαίδευση. Ύστερα από αυτήν την μελέτη, οι McKenna και Hale (1982) σχεδίασαν ένα τετράωρο εκπαιδευτικό σεμινάριο που αφορούσε τις πρώτες βοήθειες σε εργαζόμενους από δύο εργοστάσια. Εβδομήντα εννέα εργαζόμενοι ερωτήθηκαν κατά την έναρξη και 79 ερωτήθηκαν μετά από έξι μήνες σχετικά με την εφαρμογή (Qureshi et al., 2018).

Διαπιστώθηκε ότι οι εργαζόμενοι ανέφεραν αύξηση της ασφάλειας καθώς αντιλαμβάνονταν διαφορετικά και με μεγαλύτερη ευθύνη τη λήψη ενεργειών που αποφεύγουν τον προσωπικό τραυματισμό, είχαν μεγαλύτερη προθυμία να υιοθετήσουν ασφαλείς συμπεριφορές και είχαν αυξημένη επίγνωση των συνεπειών του τραυματισμού. Οι περιορισμοί αυτής της έρευνας εντοπίστηκαν αργότερα και οδήγησαν σε περαιτέρω έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Glendon και McKenna. Οι Glendon και McKenna (1985) ερεύνησαν τα αποτελέσματα ενός τετράωρου μαθήματος πρώτων βοηθειών έκτακτης ανάγκης με πάνω από 1.200 άτομα σε μια αγγλική πόλη (de Lima Rodrigues et al., 2015). Η ανάλυση σε επίπεδο κοινότητας έδειξε ότι η ύπαρξη μεγάλου αριθμού ατόμων εκπαιδευμένων στις πρώτες βοήθειες μπορεί να είναι

προληπτικό μέτρο, μέσω της μείωσης των επικίνδυνων οδηγητικών συμπεριφορών. Παρόλα αυτά, δεν φάνηκε κανένα άμεσο αποτέλεσμα της εκπαίδευσης που θα μπορούσε να συναχθεί καθώς το σύνολο δεδομένων ατυχημάτων δεν συνδέεται με τα άτομα. Οι αναλύσεις σε επίπεδο κοινότητας έδειξαν ότι η κατοχή μεγάλου αριθμού ατόμων εκπαιδευμένων στις πρώτες βοήθειες μπορεί να είναι προληπτική, μέσω της μείωσης των επικίνδυνων συμπεριφορών οδήγησης (Bildik et al., 2011).

Ο Lingard (2002) ήθελε να ερευνήσει το εκπαιδευτικό αντίκτυπο της γνώσης των πρώτων βοηθειών στους επαγγελματικούς τραυματισμούς, τις ασθένειες και τη συμπεριφορά υγείας και ασφάλειας. Η έρευνα εξακρίβωσε ότι ύστερα από την επαρκής παρακολούθηση ενός γενικού εκπαιδευτικού προγράμματος σχετικά με τις πρώτες βοήθειες έκτακτης ανάγκης (21 ώρες), οι παρατηρήσεις έδειξαν ότι οι εργαζόμενοι οικοδομών παρουσίασαν θετικές αλλαγές στην υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης χρήσης προστατευτικού εξοπλισμού και της μειωμένης προκατάληψης. Μετά την εκπαίδευση πρώτων βοηθειών, οι εργαζόμενοι ανέφεραν ότι γνωρίζουν ότι οι κίνδυνοι για την ασφάλεια βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους και ότι η συμπεριφορά τους ήταν ένας σημαντικός παράγοντας για τη μείωση των επαγγελματικών τραυματισμών και ασθενειών. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων της ομάδας εστίασης, οι εργαζόμενοι ανέφεραν μειωμένες συνολικές συμπεριφορές ανάληψης κινδύνων στο χώρο εργασίας (δηλ. να εργάζονται με μη ασφαλή τρόπο σε υψηλά επίπεδα, περιττοί κίνδυνοι χρησιμοποιώντας ηλεκτρικά εργαλεία). Αυτή η έρευνα είναι σπουδαία για την μελέτη διατριβής, καθώς τονίζει τον πιθανό προληπτικό αντίκτυπο που μπορεί να έχουν οι πρώτες βοήθειες στην αύξηση των κινήτρων των εργαζομένων για την αποφυγή τραυματισμών και ασθενειών στο χώρο εργασίας και τη βελτίωση της συμπεριφοράς ελέγχου του κινδύνου (Lingard, 2002).

Σε μια άλλη μελέτη, οι Larsson, Mártensson και Alexanderson (2002) έδωσαν ένα ταχυδρομικό ερωτηματολόγιο σε 2.800 τυχαία επιλεγμένους ενήλικες στη Σουηδία, προκειμένου να συγκεντρωθούν γνώσεις σχετικά με τη στάση παροχής πρώτων βοηθειών, τον επιπολασμό της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών, τη συχνότητα ύπαρξης παρευρισκόμενου σε τροχάιο δυστύχημα και τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών στην επικίνδυνη οδήγηση. Από το συνολικό ποσοστό, το 68% των συμμετεχόντων επέστρεψε το ερωτηματολόγιο, εκ των οποίων το 39% είχε ολοκληρώσει εκπαίδευση πρώτων βοηθειών τα προηγούμενα πέντε χρόνια. Μετά την εκπαίδευση

πρώτων βοηθειών, το 30% των ερωτηθέντων είχαν χρησιμοποιήσει τις δεξιότητές τους, το 41% συμφώνησε με τη δήλωση ότι διατρέχουν λιγότερους κινδύνους κατά την οδήγηση ως αποτέλεσμα της εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών και από το 14% των συμμετεχόντων που ήταν παρευρισκόμενοι σε τροχαίο δυστύχημα 20% είχε χρησιμοποιήσει την εκπαίδευση πρώτων βοηθειών. Οι επιπτώσεις της εκπαίδευσης μεγαλύτερου ποσοστού του πληθυσμού στις πρώτες βοήθειες μπορούν να προωθήσουν ασφαλέστερες συμπεριφορές που σχετίζονται με την οδήγηση και την άμεση παροχή πρώτων βοηθειών σε χώρους έκτακτης ανάγκης. Τέλος, η μελέτη που πραγματοποιήθηκε, επισημαίνει τη δυνατότητα της εκπαίδευσης των πρώτων βοηθειών στο να αλλάξει δραματικά τις στάσεις και τις συμπεριφορές σε ένα ευρύ φάσμα ρυθμίσεων (Larsson, Mártensson & Alexanderson, 2002).

Συμπεράσματα

Από τις μελέτες που αναλύθηκαν στην παρούσα εργασία διαπιστώθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί συνειδητοποιούν πως υπάρχει ανάγκη απόκτησης γνώσεων σχετικά με τον επείγοντα χαρακτήρα και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και τη σημασία της επένδυσης στην εκπαίδευση ως προς τις πρώτες βοήθειες στα σχολεία. Οι πολλαπλές καταστάσεις που βίωσαν οι δάσκαλοι που δεν μπόρεσαν να δράσουν όταν αντιμετώπιζαν ένα ατύχημα ανάγκασαν πολλούς από αυτούς να αναζητήσουν μαθήματα πρώτων βοηθειών αλλού, σε χώρους που δεν συνδέονταν με το σχολείο. Η αφοσίωση και η ευαλωτότητα των εκπαιδευτικών εντοπίστηκαν επίσης λόγω της έλλειψης γνώσεων που σχετίζονται με την υγεία, ιδίως όσον αφορά τις σωστές διαδικασίες που πρέπει να εκτελεστούν με το θύμα και στο κάθε περιστατικό. Για να αντιστραφεί αυτή η κατάσταση, είναι απαραίτητη η εφαρμογή κατάρτισης, διαλέξεων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή ακόμη και η εισαγωγή άμεσης εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών στο σχολικό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, επισημαίνεται η ανάγκη για περισσότερες μελέτες που αφορούν την προώθηση και την προστασία της υγείας στα σχολικά περιβάλλοντα, επιτρέποντας έτσι την ενημέρωση των εκπαιδευτικών σε σχέση με τη γνώση των δράσεων πρώτων βοηθειών. Με αυτόν τον τρόπο, μια τέτοια κατάρτιση θα κάνει τους εκπαιδευτικούς ικανούς να αντιμετωπίσουν και να ξέρουν να ενεργούν κάθε φορά που καλούνται να αντιμετωπίζουν καταστάσεις οι οποίες δημιουργούν μεγαλύτερη

πολυπλοκότητα στην καθημερινή τους ζωή και πόσο μάλιστα στο εργασιακό τους περιβάλλον.

Αναφορές

- Al-Khamees, N. (2006). A Field Study of First Aid Knowledge and Attitudes of College Students in Kuwait University. *College student journal*, 40(4).
- Alqahtani, J. M. (2015). Knowledge and practice of schoolteachers towards students with epilepsy in Khamis Mushate, Southern Saudi Arabia. *Journal of family & community medicine*, 22(3), 163.
- Altintas, K. H., Aslan, D., Yildiz, A. N., Subasi, N., Elçin, M., Odabasi, O., ... & Sayek, I. (2005). The evaluation of first aid and basic life support training for the first year university students. *The Tohoku journal of experimental medicine*, 205(2), 157-169.
- Arli, S. K., & Yildirim, Z. (2017). The effects of basic first aid education on teachers' knowledge level: A pilot study. *International Journal of Caring Sciences*, 10(2), 813.
- Bakke, H. K., Bakke, H. K., & Schwebs, R. (2017). First-aid training in school: amount, content and hindrances. *Acta Anaesthesiologica Scandinavica*, 61(10), 1361-1370.
- Başer, M., Çoban, S., Taşci, S., Sungur, G., & Bayat, M. (2007). Evaluating first-aid knowledge and attitudes of a sample of Turkish primary school teachers. *Journal of Emergency Nursing*, 33(5), 428-432.
- Bildik, F., Kılıçaslan, İ., Doğru, C., Keleş, A., & Demircan, A. (2011). The need for first aid awareness among candidate teachers. *Turkish Journal of Emergency Medicine*, 11(4), 166-170.
- Bowler, D. M., Gardiner, J. M., & Berthollier, N. (2004). Source memory in adolescents and adults with Asperger's syndrome. *Journal of autism and developmental disorders*, 34(5), 533-542.
- Brito, J. G., Oliveira, I. P. D., Godoy, C. B. D., & França, A. P. D. S. J. M. (2020). Effect of first aid training on teams from special education schools. *Revista brasileira de enfermagem*, 73(2).
- Bruce, B. S., Snowdon, A. W., Cunningham, C., Cramm, C. L., Whittle, K., Correale, H., ... & Harrold, J. (2011). Predicting parents' use of booster seats. *Injury Prevention*, 17(5), 313-318.
- Campbell, S. (2012). Supporting mandatory first aid training in primary schools. *Nursing Standard (through 2013)*, 27(6), 35.

- Cunningham, A. (2002). An audit of first aid qualifications and knowledge among team officials in two English youth football leagues: a preliminary study. *British journal of sports medicine*, 36(4), 295-300.
- de Lima Rodrigues, K., de Lima Antão, J. Y. F., Sobreira, G. L. S., de Brito, R. N., Freitas, G. L. S., Serafi, S. C., ... & Bezerra, I. M. P. (2015). Teacher's knowledge about first aid in the school environment: strategies to develop skills. *International Archives of Medicine*, 8.
- Deepak, M., & Nayak, S. (2012). A study on assessment of knowledge on practice regarding first aid measures among the self help groups in selected areas of Mangalore with a view to develop information module. *Journal of Health and Allied Sciences NU*, 2(03), 68-71.
- Delavar, M. A., Gholami, G., Ahmadi, L., & Moshtaghian, R. (2012). Knowledge, attitude and practices of relief workers regarding first aid measures. *Education*, 25(45), 59-2.
- Engeland, A., Røysamb, E., Smedslund, G., & Sjøgaard, A. J. (2002). Effects of first-aid training in junior high schools. *Injury control and safety promotion*, 9(2), 99-106.
- Faydalı, S., Küçük, S., & Yeşilyurt, M. (2019). Incidents That Require First Aid in Schools: Can Teachers Give First Aid?. *Disaster medicine and public health preparedness*, 13(3), 456-462.
- Feldman, M. J., Lukins, J. L., Verbeek, R. P., MacDonald, R. D., Burgess, R. J., & Schwartz, B. (2004). Half-a-million strong: the emergency medical services response to a single-day, mass-gathering event. *Prehosp Disaster Med*, 19(4), 287-296.
- Frank, J. C. (2017). A Pre Experimental Study to evaluate the effectiveness of planned teaching programme on knowledge and attitude regarding selected first aid management among auto drivers in selected area at Madurai, Tamilnadu 2012. *International Journal of Advances in Nursing Management*, 5(2), 119-122.
- Galindo Neto, N. M., Caetano, J. Á., Barros, L. M., Silva, T. M. D., & Vasconcelos, E. M. R. D. (2017). First aid in schools: construction and validation of an educational booklet for teachers. *Acta Paulista de Enfermagem*, 30(1), 87-93.
- Galindo, N. M., Caetano, J. Á., Barros, L. M., Silva, T. M. D., & Vasconcelos, E. M. R. D. (2017). First aid in schools: construction and validation of an educational booklet for teachers. *Acta Paulista de Enfermagem*, 30, 87-93.
- Gautier, A. L., Dubois, D., Escande, F., Avril, J. L., Trieu-Cuot, P., & Gaillot, O. (2005). Rapid and accurate identification of human isolates of *Pasteurella* and related species by sequencing the *sodA* gene. *Journal of Clinical Microbiology*, 43(5), 2307-2314.
- Halawani, L. M., Alghamdy, S. D., Alwazae, M. M., & Alkhayal, W. A. (2019). Knowledge and attitude of Saudi female university students about first aid skills. *Journal of family & community medicine*, 26(2), 103.

- Hammett, E. (2016). Fulfilling the first aid requirements in schools. *British Journal of School Nursing, 11*(7), 328-330.
- Hatzakis, K. D., Kritsotakis, E. I., Angelaki, H. P., Tzanoudaki, I. K., & Androulaki, Z. D. (2005). First aid knowledge among industry workers in Greece. *Industrial Health, 43*(2), 327-332.
- Kapoor, R., Vyas, S., Mashru, P., Mehta, A., Mehta, A., Mehta, S., ... & Vajani, R. (2017). Impact of training on knowledge and attitude regarding first aid among students of schools of Ahmedabad. *Hindu, 260*, 86-7.
- Khan, A., Shaikh, S., Shuaib, F., Sattar, A., Samani, S. A., Shabbir, Q., & Rasheed, A. Z. (2010). Knowledge attitude and practices of undergraduate students regarding first aid measures. *Journal of the Pakistan Medical Association, 60*(1), 68.
- Khatatbeh, M. (2016). First aid knowledge among university students in Jordan. *International journal of preventive medicine, 7*.
- Kuepper, T., Wermelskirchen, D., Beeker, T., Reisten, O., & Waanders, R. (2003). First aid knowledge of alpine mountaineers. *Resuscitation, 58*(2), 159-169.
- Kumar, R., Muninarayanappa, N. V., Sharma, S., Pathania, S., Kaur, R., & Sharma, S. (2015). Knowledge of primary school teachers on first aid management of minor accidents among children at Ambala. *Religion, 2*, 5.
- Larsson, E. M., Mártensson, N. L., & Alexanderson, K. A. (2002). First-aid training and bystander actions at traffic crashes-A population study. *Prehospital and disaster medicine, 17*(3), 134-141.
- Larsson, E. M., Mártensson, N. L., & Alexanderson, K. A. (2002). First-aid training and bystander actions at traffic crashes-A population study. *Prehospital and disaster medicine, 17*(3), 134-141.
- Lavy, J. A., & Koay, C. B. (1996). First aid treatment of epistaxis--are the patients well informed?. *Emergency Medicine Journal, 13*(3), 193-195.
- Layon, A. J., Modell, J. H., Warner, D. S., & Warner, M. A. (2009). Drowning: update 2009. *The Journal of the American Society of Anesthesiologists, 110*(6), 1390-1401.
- Leskey, T. C., & Bergh, J. C. (2005). Factors promoting infestation of newly planted, non-bearing apple orchards by dogwood borer (Lepidoptera: Sesiidae). *Journal of economic entomology, 98*(6), 2121-2132.
- Li, F., Jiang, F., Jin, X., Qiu, Y., & Shen, X. (2012). Pediatric first aid knowledge and attitudes among staff in the preschools of Shanghai, China. *BMC pediatrics, 12*(1), 1-7.
- Lingard, H. (2002). The effect of first aid training on Australian construction workers' occupational health and safety motivation and risk control behavior. *Journal of safety research, 33*(2), 209-230.

- MacNaughton, S. J., Stephen, J. R., Venosa, A. D., Davis, G. A., Chang, Y. J., & White, D. C. (1999). Microbial population changes during bioremediation of an experimental oil spill. *Applied and environmental microbiology*, 65(8), 3566-3574.
- Mathew, S., Salman, P., Khurshid, S., & Luke, A. (2016). Awareness of first aid among undergraduate students in Ajman, UAE. *J Dent Med Sci*, 15, 30-8.
- Megahed, M. A., Khalil, N. A., Ibrahim, R. A., & El Disoki, R. S. (2016). Knowledge, attitude and practice of rural mothers towards home injuries among children under 5 years of age in Menouf District-Menoufia Governorate, Egypt. *Menoufia medical journal*, 29(4), 1033.
- Metintas, S., Akgun, Y., Durmaz, G., & Kalyoncu, C. (2004). Prevalence and characteristics of nosocomial infections in a Turkish university hospital. *American journal of infection control*, 32(7), 409-413.
- Metok, T. (2014). *Effectiveness of training programme on knowledge and practice regarding selected first aid measures among non medical professional students* (Doctoral dissertation, Madha College of Nursing, Chennai).
- Miller, T. R., & Spicer, R. S. (1998). How safe are our schools?. *American Journal of Public Health*, 88(3), 413-418.
- Mock, C. N., Tiska, M., Adu-Ampofo, M., & Boakye, G. (2002). Improvements in prehospital trauma care in an African country with no formal emergency medical services. *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, 53(1), 90-97.
- Njogu, P. M. (2011). *Management of electrical burn injuries at Kenyatta National Hospital: a retrospective and prospective study* (Doctoral dissertation, University of Nairobi, Kenya).
- Olympia, R. P., Wan, E., & Avner, J. R. (2005). The preparedness of schools to respond to emergencies in children: a national survey of school nurses. *Pediatrics*, 116(6), e738-e745.
- Pandey, R., Chauhan, R., Dobhal, S., Dabral, S., Nathani, S., Negi, S., ... & Bharadwaj, R. (2017). First aid knowledge among health assigned teachers of primary schools. *Int J Res Med Sci*, 5(4), 1522-1527.
- Parnell, M. M., Pearson, J., Galletly, D. C., & Larsen, P. D. (2006). Knowledge of and attitudes towards resuscitation in New Zealand high-school students. *Emergency medicine journal*, 23(12), 899-902.
- Qureshi, F. M., Khalid, N., Nigah-e-Mumtaz, S., Assad, T., & Noreen, K. (2018). First aid facilities in the school settings: Are schools able to manage adequately?. *Pakistan journal of medical sciences*, 34(2), 272.
- Reveruzzi, B., Buckley, L., & Sheehan, M. (2020). First aid training in secondary schools: A comparative study and implementation considerations. *Journal of safety research*, 75, 32-40.

- Riad, N. A., Rabea, F. M., & Badawy, A. I. (2013). Capacity Building of Females Governmental Secondary School Teachers in Abha City For Crises Management & First Aid. *Journal of Education and Practice*, 4(23), 33-41.
- Riedl, M., & Diaz-Sanchez, D. (2005). Biology of diesel exhaust effects on respiratory function. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*, 115(2), 221-228.
- Robertson, A., King, R., & Tomkinson, A. (2010). Frequency and management of epistaxis in schools. *The Journal of laryngology and otology*, 124(3), 302.
- Rosado, B., García-Belenguer, S., León, M., & Palacio, J. (2009). A comprehensive study of dog bites in Spain, 1995–2004. *The Veterinary Journal*, 179(3), 383-391.
- Saini, P., Ranadive, P., & Mahal, R. (2009). Study of knowledge of first aid management and emergency care in burn patients. *Nursing Journal of India*, 100(7), 163.
- Sumithra, M. (2016). *Effectiveness of programmed teaching on levels of knowledge and expressed practices regarding first aid management among primary school teachers at selected schools Vellore* (Doctoral dissertation, Sri Narayani College of Nursing, Thirumalaikodi).
- Tagoshi, H., Ohashi, A., & Owen, B. J. (2001). Gravitational field and equations of motion of spinning compact binaries to 2.5 post-Newtonian order. *Physical Review D*, 63(4), 044006.
- Taha, A. Z. (2000). Knowledge and practice of preventive measures in small industries in Al-Khobar. *Saudi medical journal*, 21(8), 740-745.
- Tomruk, O., Soysal, S., Gunay, T., & Cimrin, A. H. (2007). First aid: Level of knowledge of relatives and bystanders in emergency situations. *Advances in therapy*, 24(4), 691-699.
- Touré, B., Benoist, F. L., Faye, B., Kane, A. W., & Kaadioui, S. (2011). Primary school teachers' knowledge regarding emergency management of avulsed permanent incisors. *Journal of dentistry (Tehran, Iran)*, 8(3), 117.
- Uray, T., Lunzer, A., Ochsenhofer, A., Thanikkel, L., Zingerle, R., Lillie, P., ... & LSFA School Study Group. (2003). Feasibility of life-supporting first-aid (LSFA) training as a mandatory subject in primary schools. *Resuscitation*, 59(2), 211-220.
- Wilks, J., & Pendergast, D. (2017). Skills for life: First aid and cardiopulmonary resuscitation in schools. *Health Education Journal*, 76(8), 1009-1023.
- Καραθάνος, Δ. (2006). *Διαχείριση κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον* (Master's thesis).
- Κατσιανίδης, Θ. (2018). Απόψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αναφορικά με την ικανότητα-ετοιμότητα των διευθυντών σχολικών μονάδων στη διαχείριση κρίσεων.

Μπουτσικάρη, Γ. (2014). Αξιολόγηση γνώσεων Εκπαιδευτικών σε θέματα παροχής πρώτων βοηθειών σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης νομού της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Παυλίδου, Κ. (2016). Ανίχνευση της αναγκαιότητας επιμόρφωσης των νηπιαγωγών στην παροχή πρώτων βοηθειών: συγγραφή σύντομου οδηγού πρώτων βοηθειών για νηπιαγωγούς.

Πηγές εικόνων

Εικόνα
εξωφύλλου: Pixabay.com Ανακτήθηκε 19 Ιουνίου 2021 από <https://pixabay.com/vectors/tree-first-aid-medical-medicine-2730787/>

Εικόνα 1: **KIT** first aid shop (βαλιτσάκι πρώτων βοηθειών). Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από [First Aid Kit Kits Medical Patch - Free photo on Pixabay](#)

Εικόνα 2.1: **CPR** Cardiopulmonary resuscitation/καρδιοπνευμονική ανάνηψη. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Cpr Cardiopulmonary Resuscitation - Free photo on Pixabay](#)

Εικόνα 2.2: **AED** Automated external defibrillator/Αυτόματος εξωτερικός απινιδωτής. Πηγή: Pixabay.com. Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [First Aid Doll Exercise - Free photo on Pixabay](#)

Εικόνα 3: Πρώτες βοήθειες. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Kermit First Aid Injured - Free photo on Pixabay](#)

Εικόνα 4: Τραυματισμός από αθλητική δραστηριότητα. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: <https://pixabay.com/photos/football-injury-child-ball-gloves-929929/>

Εικόνα 5: Ξένο σώμα και παροχή πρώτων βοηθειών. Πηγή: Pixabay.com Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από: [Injury First Aid Bandage - Free photo on Pixabay](#)

Εικόνα 6:

Τραυματισμός από δάγκωμα ζώου. Πηγή: Pixabay.com
Ανακτήθηκε 29 Ιουνίου 2021 από:
<https://pixabay.com/photos/hand-injury-bite-dog-bite-painful-2103085/>